

MAGYARI

T. „Otthon“ Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA
BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelőszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az uralkodó és a trónörökös franciaországi tartózkodása

Fontos politikai tárgyalásokat folytatott II. Károly király Párizsban. — Franciaországból Németországba utazik a király

Brüsszleből jelentik: A belga sajtó nagy cikkeken foglalkozik a román-belga kapcsolatokkal. A lapok számos adatot közölnek, amelyből világosan kitűnik a belga-román kereskedelmi kapcsolatok fejlődése. A világháború után Románia főként Angliából, Németországból és Csehszlovákiából szállított árukat, úgy, hogy 1929-ben Belgium a tizenkilencedik helyen állott Románia szállítóinak sorában. A helyzet az utóbbi években, különösen 1936-tól kezdődően, lényegesen változott. Így Belgium Románia felé irányuló kivitele 1936-ban negyvenmillió frank volt s 1937-ben százhuszonötmillió frankra emelkedett. Románia 1936-ban kétszázötvenötmillió, 1937-ben négyszáznyolcmillió frank értékű árut szállított Belgiumba. Románia főként gabonát, Belgium pedig fémeket szállított.

A belga közvélemény felfogását tükrözi egyébként az az üzenet is, amelyet Camile Huysmans államminiszter, a belga képviselőház elnöke és Antwerpen város polgármestere küldött a román népnek.

Az üzenet így hangzik: „Romániának és Belgiumnak legnagyobb érdeke, hogy állandóan és mind szorosabbra fonja azokat a kapcsolatokat, amelyek olyan régóta egyesítik. Visszaemlékszem arra, hogy jóval a világháború előtt az antwerpeni kikötő egyik tanácsosa egy európai térképet mutatott nekem, amely nagy nemzetközi kikötőnk tevékenységét ábrázolta az akkori idők adatai szerint. Nem minden csodálkozás nélkül állapítottam meg, hogy a térképre bejegyezte Románia nagyrészt és és abban a helyzetben voltam, hogy valóban ellenőrizhettem ennek a békés imperializmusnak valóságát, amely pedig első pillanatra csak tülzsnak látszott. Megállapítottam, hogy nem volt benne semmi tülzás. Igaz, hogy akkor a könnyű kereskedelmi kapcsolatok és a kereskedelmi szabadság korszakában éltünk és nem állottak a kereskedelmi kapcsolatok rendes útjába azok az akadályok, amelyek azóta anynyira kilendítették tengelyéből a művelt világot. Azóta megismertük a vámkorlátozásokat, kontingentálást, a devizaproblémát, de szerencsére Románia kikötői és kereskedelmi hada is jelentékenyen fejlődtek. A mai idők minden nehézsége ellenére Belgium nagy nemzeti kikötőjének, Antwerpennek és a nagy dunai államok kapcsolatainak rdkívül jelentősek maradtak és ez nagymértékben hasznos a két ország közös jövője szempontjából és a legnagyobb érdek annak még jobban való kifejllesztése. Románia nagy nyersanyagartalék Belgium részére és a vele való kapcsolat kielégítheti szükségleteinket“.

A párizsi érkezés részletei

Párizsból jelentik: A román királyi vendégeket hozó vonat szombaton este 7 óra 27 perckor érkezett meg a párizsi északi pályaud-

varra. A pályaudvart erre az alkalomra vörös tapétákkal, növényekkel, valamint román és francia lobogókkal díszítették fel. A köztársasági gárda egy százada jelent meg a pályaudvaron és Marchand rendőrfőnök vezetésével jelentékenyszámú rendőr és állambiztonsági tisztviselő zárta le a pályaudvar első osztályú várótermét.

Hét óra előtt néhány perccel a párizsi román kolónia tagjai is megérkeztek az északi pályaudvarra, hogy jelen legyenek az uralkodó érkezésénél. Elsőnek érkezett Elena Vaccarescu, az ismert írónő. Constantinescu, Románia stockholmi követe, a Párizsban időző román tisztidelegáció tagjai, valamint a román

kolónia minden számottevő tagja. Valamivel később érkezett meg Cezianu, Románia párizsi követe, akit a román követség tagjai követtek. Ezután egymásután áll meg a pályaudvar előtt Thierry bucuresti francia követ, Politis párizsi görög követ, Marics párizsi jugoszláv követ, Kalina párizsi cseh katonai attasé autója.

Hét óra tizenöt perckor érkezett Bonnet, francia külügyminiszter, akit Charveriat, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője kísért. Itt van továbbá Marchand ezredes, Lebrun elnök, katonai kabinetjének képviselője. Pontosan 7 óra 27 perckor fut be a királyi különvonat. Ófelsége és a nagyvajda polgári ruhába volt. Az uralkodó és a trónörökös szívélyesen kezet szorítottak Bonnet külügyminiszterrel, majd a többi megjelent előkelőségekkel. Az állomás előtt beláthatatlan tömeg várta Románia királyának és trónörökösének érkezését. A kirendelt rendőrség alig tudja visszaszorítani a lelkes tömeget. Amikor Ófelsége és a trónörökös megjelennek, a tömeg percekken át éljenzi az uralkodót és Romániát valamint a francia-román barátságot Károly király és Mihály nagyvajda gépkocsija ezután a Maurice-szállodába hajtott.

A királyi vendégek franciaországi tartózkodása

Villásreggeli és vadászat Lebrun köztársasági elnöknel

Párizsból jelentik: Lebrun köztársasági elnök és felesége vasárnap délben villásreggelit adott Károly király tiszteletére. A villásreggelen megjelent Mihály nagyvajda, Urdareanu, a királyi ház minisztere és Cezianu párizsi román követ is. Francia részről jelen volt Jeanneney, a szenátus elnöke. Duclos, a képviselőház al-elnöke, a kormány tagjai közül Daladier, Bonnet és Zay miniszterek. Ott volt továbbá De Monzie, Franchet d'Espéray, Gamelin és Thierry, bucuresti francia követ. A király és Mihály nagyvajda kíséretében délben negyed 1 órakor indult el szállásáról. Amikor a szállóból kiléptek, a közönség lelkesen éltette a királyt és Romániát. A hétfői nap folyamán Károly király és a trónörökös Lebrun elnök vendégeként vadászatot vett részt, azután elhagyta Franciaországot és Sigmaringenbe utazott.

A párizsi lapok bőségesen foglalkoznak Károly király franciaországi látogatásával és

hangoztatják annak jelentőségét, hogy az uralkodó angolai és belgiumi útja után érkezett Párizsba.

Bucurestiből jelentik: A Curentul Párizsba küldött külön tudósítója a következő érdekes megvilágításba helyezi II. Károly király párizsi látogatását:

— Jól informált körök értesülése szerint az uralkodó látogatásának kizárólag politikai jelentősége van. A lapok legkedvezőbbben kommentálják a látogatást.

A Petit Parisien című lap azt írja, hogy az uralkodó franciaországi látogatása során fogadta Daladier miniszterelnököt, Bonnet külügyminisztert, valamint a francia kormány többi tagjait. Ezután — írja a francia lap Ófelsége Sigmaringenbe utazott, ahol a Hohenzollern család vendége. Sigmaringenből egyenesen Bucurestibe tér vissza az uralkodó.

A külföld érdeklődése Románia iránt

A londoni, brüsszeli és párizsi királylátogatás eredményel

Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Károly király londoni látogatása két szempontból nagy jelentőségű: Egyrészt Ófelsége hivatalosan bemutatva Romániát, hogy jól ismerjék és értékeljék kezdeményező és újjászervező munkáját, másrészt pedig a király a helyszínen ismerhette meg közvetlen forrásból azokat az irányelveket, amelyek a brit világbirodalom politikáját és Romániával szemben követendő magatartását irányítják.

Román hivatalos körökben megállapítják, hogy a londoni eredmények mindkét szempontból kielégítőek.

Romániára nézve rendkívül kedvezően

alakultak a körülmények. A két uralkodóház közötti kapcsolatokat szorosabbra fűzi és ennek következményei kedvezően befolyásolják Nagybritániát és Románia közötti kapcsolatokat. A City közgazdasági és pénzügyi körei nyilvánosan is kijelentették, hogy szükség van szoros kereskedelmi együttműködésre egy olyan állammal, amely a Duna deltájánál és a Fekete-tengernél biztos helyzetet teremtett magának. A St. James palotában pedig Halifax külügyminiszter — mint ismeretes — II. Károly király tiszteletére fogadást rendezett, amelyen megjelentek a brit politikai vezérégyéniségei és a londoni meghatalmazott

diplomáták, akikkel Ófelsége hosszasan elbeszélgetett.

„Románia követének“ londoni jelenléte tehát nagy jelentőségű és értékes a tárgyalások szempontjából, amelyeknek úgy Anglia, mint Románia hasznát fogja látni.

Az is ismeretes, hogy Londonban, Brüsszelben és Párizsban nagyszabású ünnepségeket rendeztek a király és országának tiszteletére.

Máskülönbön Nagybritánia az elmúlt napokban véglegesítette új tájékozódásait és egyenesen meglepő szerződéseket kötött. Szerződést kötött az Egyesült Államokkal, amelynek épp úgy, mint a brit gyarmati országoknak, vámkedvezményeket biztosított. Az Olaszországgal kötött egyezmény e hó 16-án lépett érvénybe és lényegesen hozzájárul az európai helyzet lecsendesítéséhez. Hasonló értelmében fejlődnek most a Romániával való viszonyok.

Romániát az egész világon értékelik. Az olasz francia, belga és német küldöttségek jönnek Bucurestibe és a nyersanyagokról, a feldolgozó eszközökről, az értékesítésekről és a kivitel lehetőségéről érdeklődnek. A jövőben Nagybritánia is elküldi képviselőit. Az angol, belga és francia sajtótermékek áttanulmányozásából megállapíthatjuk, hogy igen kedvező légkör alakult ki Romániával szemben az ipari felszerelés tekintetében. Ez az ipari felszerelés a jövőben lehetővé fogja tenni, a termelés mgnagyobbítását magasabb hasznót és a kivitel növekedését.

Romániának több oldalról ajánlják mindazokat az eszközöket, amelyekre szüksége van, egy a termelési technika, mint a beruházás és a hitelnyújtás szempontjából. London készséget mutat arra, hogy ezekben a kombinációkban résztvegyen, mivel annak előnyeit élvezni is fogja. A haszon közösen Nagybritániáé és Romániáé lesz.

Hazaérkezett a londoni küldöttség egyik része

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap a fővárosba érkeztek Londonból a román küldöttség azon tagjai, akik nem kísérték el a királyt további útjára. Megérkezett Petrescu-Comnen külügyminiszter, Starcea ceremóniafőmester, Flondor udvari marsall, Mihai tábornok, a királyi udvar katonai parancsnoka és Cesianu követségi titkár.

Chamberlain és Halifax látogatása Párizsban

Az angol külügyminisztérium közép-európai ügyosztályának vezetője is ott lesz az angol államférfiak kíséretében

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter Cadogan külügyi államtitkár és Strang, a közép-európai ügyek osztályának vezetője kíséretében szerdán érkeznek Párizsba. Az angol államférfiak és kíséretük péntekig maradnak Párizsban.

HORVÁT LAP A JUGOSZLÁV-MAGYAR SZOMSZÉDI VISZONY JAVULÓ KILÁTÁSÁIRÓL

Belgrádból jelentik: A Novosty című zágrábi lap az elmúlt napokban elhangzott és Jugoszlávia külpolitikáját érintő kijelentésekkel

kapcsolatban vezéreiket ír. Megállapítja, hogy Kánya külügyminiszter legutóbbi nyilatkozata Jugoszlávia és Magyarország baráti viszonyát hangsúlyozta, Imrédy miniszterelnök pedig megerősítette Kánya kijelentéseit. Jugoszlávia külpolitikáját mindig a szabadelvűség és hűség jellemezte szomszédaival szemben és a jugoszláv külpolitika irányvezetése a magyar szomszédokkal való teljes összhangú együttműködést célozza. Az út, mely idáig vezet, nem is olyan hosszú, mert a két ország között nincsenek súlyos problémák.

Az olasz rádió-egyetem hallgatói évvégén rendes vizsgát tehetnek

— Azzsára és Amerikára is kiterjesztik a rádióegyetem leadásait —

Rómából jelentik: A rádióval kapcsolatban merész, de felbecsülhetetlen értékű újításra készül az olasz kormány. A közoktatásügyi minisztérium kezdeményezésére megalakult az olasz rádióegyetem (Università Radiofonica Italiana), mely az olasz nyelv és olasz kultúra külföldi elterjesztésének akar a hivatalos szerve lenni. Ez az olasz rádióegyetem rendszerezni akarja azokat a rádió leadott nyelvkurzusokat, amik különben már négy esztendeje folyamatban vannak.

Három kurzus van tervbe véve: Egy elemi kurzus az olasz nyelv alapszabályainak ismeretetésére, továbbá egy közép és egy felső kurzus az olasz irodalom és kultúra ismertetésére. Eb-

ben az utóbbiban az olasz tudományos, irodalmi és művészeti életnek legnagyobbjai is aktív szerepet vállaltak. A kurzusok időben egybe fognak esni az akadémiai évekkel és a kurzusok végén a külföldi rádióhallgatók, akik hivatalosan is bejegyeztetik magukat, mint hallgatók a rádióegyetemre, vizsgákat fognak rendezni. Aki a legjobb eredményt éri el, díjat kapnak, amelyek között rövidebb-hosszabb olaszországi utak és tartózkodások vannak.

Az olasz rádióegyetem leadásait Európán kívül kiterjesztik Azzsára és mindkét Amerikára. A kurzusok már ebben az évben megindulnak.

A kapupénz

Írta: Szegváry Mihály

Tíz óra volt. A házmester bezárta a kaput. A köves, szűk udvaron nem égett világosság, csak a kapualjából velődött ki kevés, sárgás fény. Az öt emelet körbefutó rácsai mögött itt-ott égett halványpiros négyzetekkel egy-egy világos ablak, mint bélyeg valami fekete bélyegalbumban.

A házmester előrejött a kapuból alól s egy pillantást vetett a magasba. Bemert a lakásába, zörrent a konyhaajtó, ahogy betette maga után. Kiszáratva mintha sercent volna a csend: elaludt a kapualjban a villany. Valamelyik emeleten az egyik lakásban tett-vett valaki, zörögtek a bádogedények. Macska jutott keresztül az udvaron, zölden villant a szeme a sötétben s eltűnt máris a mosókonyha bejáratánál.

Ebben a pillanatban kint az utcán nagy líhegessel egy fiatalember termelt a kapunál. Látszott rajta, hogy a legutolsó lépésig bizott, hogy még nyitva találja a kaput. Benné volt a lendületében, ahogy be akart surranni a legutolsó pillanatban. Sután megállt s hosszasan csettintett az ujjával. Végigmérte a nagy keményfa-kaput, fordult egyet a sarkán, mintha szemrehányást akarna tenni annak a villanyórának, amelyik a fordulónál állt s amelyiken még öt perc volt hátra a tízig.

Az is lehet, hogy a házmester órája járt rosszul s még nem volt tíz óra. Egy pillantás-

sal még egyszer felmérte a kapu négyzetét s elgondolkodva kaparászni kezdett a zsebeiben: eredmény nélkül. Hajadonfött volt, idegesen beleturt a hajába. Háttal a kapunak kiállt a járda szélére s tanácstalanul nézett bele a levegőbe. Kopotlan öltözött, nyurga, szőke fiatalember volt. Tíz lépéssnyire tőle a sarkon gázlámpa sárga rózsája lógott bele a tintakék, hűvös őszi estébe.

Aki felülről figyelte a jelenetet, e magyarázó szöveg nélkül is, pusztán a mozdulatokból kitalálhatta, hogy mi a fiatalember baja. Eltelhetett öt perc is így.

Ekkor ráesett valami a fiatalember fejére. Puhán koppant a haján s pengve lepattant eléje a földre. Egy pénzdarab volt. Valóban, valaki tanuja lehetett töprengésének s bizonyára kitalálta az okot is, amiért percekig állt s nem mert csengetni a házmesternek. A gondolatolvasó kint könyökölhetett az ablakban, de hogy melyikben a sok és egyformán elsötétült közül, amelyek a ház oldalán nyitlak, ki tudta volna megállapítani. A fiatalember fel-emelte a pénzt, néhány lépést előre lépett, majd átment a szűk utca másik felére s kutatóan nézett fel a legfelső emeletig meg vissza, de a magas ház sötétén, némán hallgatott s egyetlen áruló jellel nem adta ki adakozó lakóját.

A fiatalember, tenyerén a pénzdarábhol, állt a villany alatt, szemben a házzal s felemelt fejével percekig figyelte, hátha megjelenik jótévője, akinek megköszönhesse és visszaadhasssa a segítséget. Igaz, nagy szüksége volt a pénzre ebben a pillanatban. Bent a harmadik emeleten, az egyik lakásban volt egy kis sötét hõna-

pos szobája; egy öregasszonytól lakott, akinek a nevét sem tudta még pontosan. Negyedik napja lakott még ott. Volt egy nagynénje, akinek kint volt látogatásban. Pénze — szegyen, nem szegyen — nem maradt kapupénzre. Arra számított, megusza anélkül is. Ki tudta, hogy olyan messze van a külváros. Marasztalták, maradjon még.

A pénz nélkül zavarba jött volna nagyon. A házmesternél nem akart adósságot csinálni mingyárt az első napokban s talán nem is kapott volna hitelt. De nem, nem fogadhatta el, akárki adta is, könyöradomány volt a pénz. Ugy érezte, valaki beledótt a lelkébe, de még inkább a pénztárcájába. Nem, inkább kigyalog vissza a külvárosba, a nagynénjéhez, de ezen az áron, így közadakozásból nem váltja meg az éjszakai nyugalalmát. Elindult. A sarkon megállt. Ha nem lenne annyira fáradt, li-menne. Előbb becsengetne, odaadná a házmesternek a pénzt, hogy keresse meg a gazdáját, aki lejtette valamelyik ablakból az utcára. Ezt kellene tennie, ha ma már nem tette volna meg az utat gyalog oda-vissza. Így már ereje sincs, hogy visszautasítsa a felajánlott segítséget.

Hálás pillantást vetett még egyszer fel az emeletekre s becsöngetett a házmesterért. Bent lépések hallatszottak, zörrent a zárban a kulcs, a házmester kinyitotta a kaput. Az ajtóadéknak pénzt betette a nagy, dombos tenyerébe, halkán jóéjszaka köszönt s felszaladt a lépcsőkön. Felkanyargott a harmadik emeletre, lábujjhegyen ment, tapintatosan, mint akinek jót tett a nagy, feketefoltos sötét ház: láthatatlan, fehér keze

Londonban meghalt a norvég királyné

Almában érte a halál. — Az angol udvar négyhetes gyásza a királyné emlékére

Londonból jelentik: Maud norvég királyné vasárnap reggel meghalt. A királyné almában hunyt el s halála pillanatában csak egy betegápolónővér volt mellette. Az azonnal kihívott orvosok már csak a beállott halált állapították meg. Haakon király, bár Londonban tartózkodik, nem volt felesége mellett a halál pillanatában.

Maud királyné az angol királyi családnak közeli hozzátartozója, Mary angol anyakirályné nővére. Udvari körökben valószínűnek is tartják, hogy Angliában fogják eltemetni. VII. György, angol király, amikor értesült nagynénje haláláról, azonnal félbeszakította vidéki utazását és visszatért a fővárosba. Az angol udvarban négyheti gyászt rendeltek el a Maud királyné emlékére.

Oslóból jelentik: Maud norvég királyné földi maradványait Norvégiába szállítják és ott helyezik örök nyugalomra. Egyelőre még nem állapították meg, hogy a holttestet mikor szállítják a norvég fővárosba, Oslóba.

Légyvédelmi gyakorlat lesz november 24-én

Csütörtökön, november 24-én délután 5 órakor légyvédelmi gyakorlat lesz az ország nagyobb városaiban. Erre vonatkozólag a városi légyvédelmi iroda (M. O. N. T.) a következőket közli:

A légyvédelmi gyakorlat délután öt órakor kezdődik és öt óra tíz perckor ér véget. Tekintettel arra, hogy most már a délutáni órákban beáll a sötétség és a város utcáit, üzleteit, irodáit valamint részben a lakásokat is világítják, a légyvédelmi gyakorlatot elsötétítési próbával kötik össze. A riadójelre kioltandó minden világosság, az utca közönségének a kijelölt menedékhelyre kell húzódnia s általában mindenben úgy kell viselkednie, mintha tényleges légi támadás lenne folyamathan. A városi légyvédelmi iroda külön felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a kapualjak bejáratában tilos a tartózkodás és az utcák kiürítésének arra is ki kell terjednie, hogy még a kapualatt álló közönség sem mutakozzék.

ejtette le eléje az obulust.

Csendben levetkőzött, világot sem gyújtott, hogy észre ne vegyék, hogy ő jött haza a ház pénzén.

Reggel, ahogy a ruhája zsebeiben kutatott, a bélésebe csuszva egy pénzdarábot talált. Nem tudott róla eddig, nagyon megőrült neki. Tegnap este kellett volna, de amikor legnagyobb volt rá a szükség, akkor nem volt sehol.

Kidállt a folyosóra s a korlátra dőlve nézett sokáig szembe a másik, ucai oldal ablakaival. Nem hagyta nyugton a tegnapi esti kapupénz. Vissza kell adni valakinek, de kinek, maga se tudta. Fonnyadozó ecéttá állott éppen alatta, rálátott foszladozó lombjára. Sárga levelek szálltak alá az ágakról. Összeresek jöttek, fűszerességéd inalt keresztül az udvaron, kint zugott a délelőtti utca, a lakásokból hangos beszéd, nevetés hallatszott, süttött a nap, meleg ételillatok szálltak a levegőben.

Ne higgye senki, hogy neki szüksége van a más pénzére. Ő aludt volna a szabad ég alatt is, egy padon, inkább, minthogy úgy dobjanak pénzt oda, mint a csavargónak. Neki volt már pénze, meg lesz is még. S különben is van, ezt adta neki kölcsön valaki az este s ezt sürgősen vissza kell adnia. De kinek adja vissza?

Harmonika zsongó hangja zendült fel az udvar mélyén hirtelen. Öreg, vak koldus nyomogatta a billentyűket, fehér botja a kargóra akasztva lógott, fekete pápaszemes arcát a fény felé emelte s nyekergette szuszogó hangszereit. Színtelen rongyokba öltözött leányka kapaszkodott a kabátja sarkába. Siralmasan muzsikál-

A kárpátorosz terület elnevezése körül külön vita folyt a prágai parlamentben

A „Kárpát-Ukrajna” elnevezésre tett indítványt a ruszin képviselők tiltakozására visszavonták. — A prágai kormány teljhatalmára vonatkozó javaslatot is levették a napirendről

Varsóból jelentik: A Lengyel Távirati Iroda jelenti, hogy a prágai képviselőház szombati ülésén Révai ruszinszkói (kommunista-párti) miniszter azt javasolta, hogy a kárpát-crosz területet Kárpát-Ukrajnának nevezzék el. Jelen volt az ülésen több ruszin képviselő is, egy görög katolikus püspök vezetésével s ezek élénken tiltakoztak az elnevezés ellen, kijelentve, hogy a kárpátoroszok magukat sohasem tartották és a jövőben sem tekintik ukránoknak. A javaslatot végül vissza is vonták.

Hozzáteszi a jelentés, hogy a Sirovy-kormány által kívánt rendkívüli felhatalmazási törvényjavaslat körül éles ellentétek merültek fel a csehek és a szlovákok között. A szlovákok nem akarnak a rendkívüli felhatalmazáshoz hozzájárulni, míg a Sirovy-kormány van uralmon és csak az új elnök megválasztása után hajlandók ezt a kérdést fontolóra venni. Miután megegyezés e kérdésben nem jött létre, a javaslatot visszavonták és csak az új elnök megválasztása után kerülhet reá sor, hogy ismét tárgyalják.

TERRORISTÁK TAMADÁSA AZ ÚJ CSEH-LENGYEL HATÁRON.

Varsóból jelentik: Az Express Poranny tescheni jelentése szerint Felső-Blendoviecán, amelyet már a lengyel hatóságok vettek birtokukba, egy cseh terrorcsoport rátámadt egy Feber nevű lengyel házra. A terroristák először bekopogtattak a házba és amikor az ajtót kinyitották, kézigrángatót dobtak be a házba. Feber súlyos hasisérülést szenvedett és kórház-baszállítás közben meghalt.

AZ „ÉSZAKAMERIKAI KÁRPÁTOROSZ SZÖVETSÉG” ALLÁSFOGLALÁSA A BRÓDY ÉS VOLCSIN KÖZÖTTI ELLENTÉTBEN.

Newyorkból jelentik: Az „Északamerikai Kárpátorosz Szövetség” nagygyűlést tartott. A

szövetség kötelékébe tartozik az amerikai kárpátorosz segítőegyesület és az egyházi testvériség egyesület, mely az Egyesült Államokban élő kárpátoroszokat majdnem teljes egészében képviseli. A szövetség hivatalos lapja közli a nagygyűlés határozatát, mely a következőket mondja:

— A szövetség, mint a kárpátoroszok csúcs-szervezete, valamennyi nemzeti jellegű kárpátorosz szervezet képviselőjében a Kárpátoktól délre, a Paprádtól a Tiszaig terjedő kárpátorosz föld oszthatatlanságának alapján áll. A közgyűlés támogatja Bródy Andrásnak a ruszin földön tartandó népszavazás iránti követelését. A kárpátorosz nemzet nem ukrán, nem is volt, de nem is akar az lenni. A kárpátorosz nemzet érdekeivel ellentétesnek és ellenesnek tartja. Követeli a szövetség a Volosin-kormány lemondását, tiltakozik Bródy letartóztatása ellen, követeli szabadonbocsátását és iránta teljes bizalmát fejezi ki.

A RUSZINSZKÓI ÓSLAKOSSÁG KÜZDELMEI AZ UKRÁN TERRORISTÁKKAL.

Varsóból jelentik: Az Express távirati iroda nagyszőlősi jelentése szerint a Verhovinán, Űkörmező és Voloc környékén újabb összeütközésre került sor a kárpátaljai óslakosság és az ukrán rohamcsapatok között.

A Lengyel Távirati Iroda prágai jelentése szerint a kárpátorosz helyzet egyre több aggodalmat okoz Prágának. Napról-napra érkeznek Prágába a hírek a véres eseményekről, amelyek főleg abból keletkeznek, hogy kíméletlenül elszedik a lakosságtól az élelmiszert és a lakosság vezetőit összefogdoszák. A prágai kormányhoz érkező jelentések beszámolnak arról is, hogy a kárpátorosz falvak megbízottai a magyar hatóságokhoz fordultak védelemért és segítségért, hogy megszabaduljanak az ukrán terroristák kegyetlenkedéseitől és zsákmányolásától. Hozzáteszi a Lengyel Távirati Iroda jelentése, hogy a cseh uralom alatt maradt kárpátorosz területen a városokban és községekben éjjel-nappal katonai járőrök cirkálnak. Este nyolc óra után sem a falvakban, sem a városokban senkinek sem szabad az utcán tartózkodni.

Az új német-csehszlovák határ, egy orszaguton, ahol kifeszített sodronyon lengő zászló jelzi a határt, ahol épp határőrök vizsgálják meg egy tehergépkocsit

gatott az udvar tisztára mosott, aprókoekás kővén. A kőház meg zendülve verte vissza a hangot, szinte harsonázott bele magassága és mélysége.

Szurtos, kócos kis cselédleány jött ki a hangra a második emelet egyik konyhájából, éppen szemközt a fiatalemberrel. Kétszínű szöknyője fel volt tűzve, a korlátra könyökölt s úgy hallgatta a kavaró harmonikasót. Szemét egyszer a fiatalemberre emelte s lebékelt a mélysége felé megint.

A fiatalember arra a koppanásra gondolt, amit a pénz ütött az este a fején. Nem eshetett magasabbról, mint a második emelet. Körülbelül olyan magasról dobhatték, mint ahol a leány áll. Gondolt valamit, odaszólt a leánynak:

— Mi a nótája, kisasszony? ...

A leány úgy tett, mintha nem neki szóltak volna. A zene utolsót zsongott odalent s nagy szusszanással elhallgatott. A fiatalember rezmarkolta a pénzt a zsebében s kidobta maga elé a levegőre. A pénzdaráb megcsillant a napon s mint a csillag, fényes írvet elszállt az emeletet elött s csendülve patlogott az udvar lövén. A kisleány kecskeként szökelt érte. A fiatalember lekiáltott a hulló pénzdarábba.

— Huzza el a kisasszony nótáját, bácsikám! ...

Behúzódtott a szobájába s úgy hallgatta, amint a koldus hangszere valami vidéki dallamot eregetett felfelé, az ő pénzén, a mogorva, nagy háznak, amelynek tartozott ezzel s amelynek most megfizetett, mint urhoz illik, gavallérosan, nótavalutásban.

A hanyatló kínai ellenállás

A japán-kínai harctérről egyre ritkábban és halkabban érkeznek a híradások. Közép-Európa átrendeződésének eseményei is eltereltek a figyelmet a távolkeleti történésekről. Az alábbi összefoglalás azonban érdekes képet ad a kínaiak és japánok erőfeszítéseiről, amellyel egymást le akarják gyűrni.

Kanton elfoglalása

A nagymennyiségű külföldi hadianyagra szoruló Kínának a Kanton—Hankau közti vasútvonal volt a legdúsabban buzdító úttere. E vasútnak a Honkong angol gyarmaton fekvő Kaulun kikötőnél van a kiinduló állomása, innen özönlött a külföldi — itt főképp amerikai és angol — hadianyag az ország hegyjébe.

Japán már régóta fogosikorgatva szemlélte ezt az utánszállítást, amely közvetve mindinkább több japán véráldozatot jelentett és az öldöklés időtartamát meghosszabbította. Már régen szerette volna Japán ezt a kínai gócpontot kiküszöbölni és ezért a déli vizek fontosabb kikötőhelyeit, Amoy és Csikai szigeteket, valamint a Biasz öblöt — már a múlt év két utolsó hónapjában kisebb erővel elfoglalta. Nanking eleste után úgy látszott, hogy Japán hamarosan Kanton ellen indul. Csang-Kai-Sek kínai vezér itt állítólag már 300.000 főnyi hadsereget összpontosított: de a támadás ekkor és azután is ismétlenül elmaradt. Japánnak erőire egy év folyamán mindig másult volt szükség, mert a kínai haderőnek fokozódó harc-képessége az északi harcterületeken az erőelvonnás kockázatát nem engedte meg.

Ez év nyara óta azonban a japán acélgyűrű mindinkább szorosabbá kezdett válni Hankau körül; a kínaiak minden erejüket ide összpontosították Kanton védelmének rovására is. Amikor azután a japán győzelem a Jangcekiang völgyében a legnagyobb kínai erőfeszítés ellenére is biztosítottak ígérkezett, Japán elérkezettnek látta az időt, hogy halálos csapást mérjen a kínai hadianyagáramlás főforrására: Kantonra.

Október 12-én szállott partra a Biasz-öbölben több mint 30.000 japán katona, két nappal később pedig ugyanennyi itt és részben Honkong-tól északnyugatra, az angol gyarmatterület megkerülésével. A partraszállott japán hadtest főerejével északnak tartott, kisebb oszlopai pedig a Kaulun—Kanton közti vasútvonal felé fordultak. A 700 méternél magasabb partmenti hegylánc megmászása után a japán csapatok a gyenge kínai ellenállást megtörték, október 15-én már Vajcsau-t foglalták el, másnap pedig a vasúti összeköttetést Kanton felé megszakították. A japán oszlopok most Kanton felé kanyarodtak át. A kínaiak több hidat fölrobbantottak, de a japán előnyomulást késetteltetni alig tudták, mert a harcban ellenállásuk igen gyöngye volt. A motoros japán elővéd már október 18-án Cangsing-nál megverte a kínai védőcsapatot és azt üldözve, október 21-én Kantonba bevonult.

Csodálatosan gyors volt a japán tigrisugrás. Az első partraszállás napjától számítva, kilenc nap alatt 200 km-t futott be harcok közben a japán elővéd és drámai gyorsasággal pecsételte meg a rendkívül fontos kínai erőközpont sorsát,

mielőtt még a kínai hadvezetés hatékony ellenintézkedéseket tehetett volna.

Hankau eleste

A nagy kantoni győzelem szemmel láthatóan a Hankau körüli harcokra is kihatással volt, mert a döntést jelentékenyen meggyorsította.

A japán sereg eddig igen lassan tört útát magának a Jangcekiang völgyében. Július 5-én foglalta el Hukou-t és csak szeptember 7-én Kwangci-t. Két hónap alatt tehát a japán előhaladás csak 50 km-t tett ki és azóta is lenyújtott előre.

Csak október 4-én sikerült Jang-szin-t át-karolni és 6-án Kicsou-t elfoglalni. A Pojang-tónál és Tejan előtt június vége óta állott a harc.

Gyorsabb volt az előnyomulás északon a Szinjang és Hankau közti vasút és a Hoajan hegység ellen. Egy japán oszlop Kusi felől jövet, már október 6-án elrombolja a vasutat Szinjang-tól délre és magát a várost október 10-étől kezdve csaknem körülzárja. Egy másik oszlop már szeptember végén elfoglalja Hva-

jan hegylánc hágóját Macsengtől északkeletre.

A Kanton előtti partraszállás után Hankau körül is nekilendült az iram. Október hó 18-án a japánok elfoglalják Jangszin-t, 20-án motoros osztagok már Tajet és 21-én Kisuit. A japán folyami flotta is nagyban elősegíti a gyors sikert és október 22-én már 30 kilométernyire közelítette meg Hankaut. Október 23-án egy japán oszlop a Hankautól északra már a Vuensengkvan-hágót ostromolja.

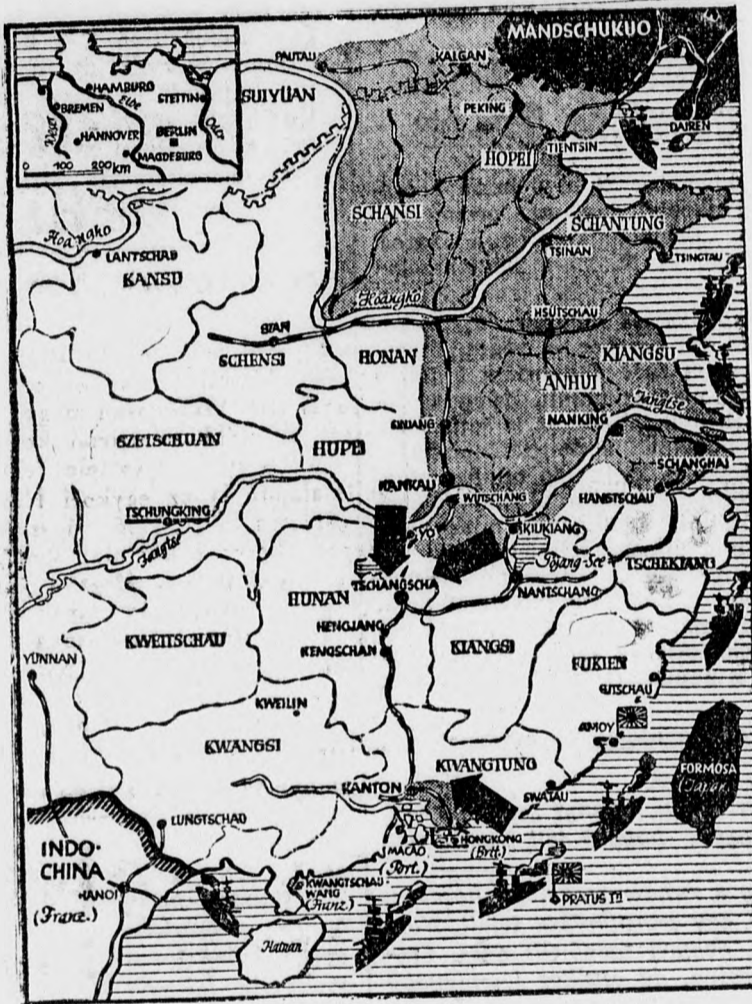
Október 25-én pedig Hangkau végzeté be-teljesedik: a városba bevonul az első japán motoros oszlop, miután azt a kínaiak kiűrtették. Október 27-én már Tejan is, Nancesang előretolt bástyája is elesett.

Összeomlik-e hamarosan a kínai haderő?

Japán Kanton és Hankau elfoglalásával halálos csapást mért ugyan Kínára, de nagy kérdés, meddig fog még vergődni Kína súlyos sebeivel? Nem tudhatja ma még senki, vajjon elérte-e már a kínai haderő a felbomlásnak olyan fokát, amely már a helyi sikereket is lehetetlenné teszi?

A kínai ellenállás lelke eddig is Csang-Kai-Sek, a kínai fővezér és államfő volt. Állása

most megrendült, de az eddigi hírek szerint még nem dőlt meg. Ha ezt a ritka szívósságú és erélyű vezérét népe elejti, akkor hamar létrejöhet a béke Japán főhatalmának biztosításával és az orosz szovjetbefolyás kizárásával. Vele a japán kormány szóba nem áll, békét nem köt. Ha Csang-Kai-Sek tekintélye kiheveri a rajta esett súlyos csorbát, akkor a kínai ellenállás még hosszú ideig eltarthat.

A japánok előnyomulása Kínában. Érdekes térképünkön a beárnyékolts rész jelzi azt a területet, amelyet Kínában eddig elfoglaltak a japánok. A vastag nyílak előnyomulásuk irányát mutatja. A térkép felső sarkában levő németországi térképrész pedig az arányt jelzi, mennyivel nagyobb a kínai birodalom Európa egyik legnagyobb országánál.

Módosítják a magánvállalatok nemzetiségi alkalmazottaira vonatkozó törvényt

A „Timpul” szerint csak a nagyobb vállalatokat kötelezik román személyzet alkalmazására

Bucuresti. Saját tud. A kormány módosítani fogja a román személyzetnek magánvállalatoknál való alkalmazásáról szóló törvényt. A Timpul szerint a módosítások egyik leglényegesebb szakasza az, hogy az új törvény mentesíteni fogja a csak tíz alkalmazot-

tal dolgozó cégeket az eddigi törvény kötelezettségei alól, azzal az indoklással, hogy a román személyzet elhelyezése, illetve a román többség biztosítása azokban az ipari vállalatokban fontos, amelyek a nemzetgazdaság jelentősebb szervei.

Dr Ernszt Sándor halála

Budapestről jelentik: Szombaton, a kora délutáni órákban, meghalt Ernszt Sándor pápai prelátus, volt magyar miniszter, az esztergomi kerület országgyűlési képviselője. Az elhunyt magyarországi főpap már hosszabb ideje szívgyengeségben szenvedett. Szombaton délelőtt még politikai tanácskozást folytatott. Tizenkét óra felé rosszul érezte magát és a papnöveldeben lévő lakásán lefeküdt. A papnövelde igazgatója látva a főpap súlyos állapotát, feladta a haldoklók szentségét és Ernszt Sándor rövid haláltusa után meghalt.

Horthy kormányzó Ernszt Sándor halála alkalmából megleghangú részvétlívratot intézett gr. Zichy Jánoshoz, a kereszténypart elnökéhez. A részvétlívrat külön is kiemelte az elhunytakat azokat a közéleti érdemeit, melyeket minisztersége alatt kifejtett.

A halálesetről a következő gyászjelentést adták ki:

A Kereszténypart, a Katolikus Népszövetség, a Nagyvárad Székeskáptalan, a rokonok nevében is mélyen megilletődötten, de Isten akaratában megnyugodva jelentik, hogy **Dr Ernszt Sándor** pápai protonotárius, nagyvárad kanonok, magyar kir. titkos tanácsos, v. kultusz- és népjóléti miniszter, Esztergom szabad királyi város országgyűlési képviselője, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagja, a katolikus közélet érdeműs vezére folyó hó 19-én déli fél 1 órakor, a haldoklók szentségének felvétele után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Felejthetetlen halottunk földi maradványait f. hó 21-én délután 3 órakor fogjuk a Keresesi temetőben a Főváros által adományozott díszsírba a feltámadásig nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat nagy halottunkért hétfőn, délelőtt 10 órakor az Egyetemi templomban lesz. Budapest, 1938. november 19-én. Adj Uram örök nyugalmat neki! Az örök világonosság tényekedjék neki! Nyugodjék Békében! Amen!

Dr Ernszt Sándor 1870-ben született a nyitrai megyei Galgóc nagyközségben. Az 1894-ben történt pappá szentelése után mingyárt buzgó részvevője lett azoknak a mozgalmaknak, melyek éppen akkoriban indultak meg az egyháztársadalmi élet föllendítése és a magyar népjóléti irányzat kifejlődése érdekében. E mozgalmak közvetlen eredménye lett a Katolikus Néppárt megalakulása, mely egész a világháború végéig fokozódó fontossággal vett részt a magyar politikai életben, s akkor a Keresztény Gazdasági Párt alakult ki belőle, mely mai nap is egyik fontos tényezője a magyarországi közéletnek. Ernszt Sándor az 1901-ik év óta országgyűlési képviselője volt a Néppártnak, illetve a Keresztény Gazdasági Pártnak. Nagyon feltűnt úgy szónoklataival, mint közírói működésével s a társadalomtudományban való óriási képzettségével. Legtöbb érdeme volt abban, hogy megszervezte a magyarországi Katolikus Népszövetséget, melynek 1908-ban ő lett a vezérgazgatója. Az állami átalakulás után a keresztény irányzat egyik vezetőjeként került az élre s nagy hatással volt az ifjabb nemzedék mélyebb társadalomszemléletének a kialakulására is. 1930-ik évben népjóléti miniszter lett, majd rövid ideig a közoktatásügyi minisztériumot is vezette. A legutóbbi években Esztergom város képviselőjeként volt a magyar parlament általános tiszteletnek örvendő tagja. A nagyvárad székeskáptalanban azt az irodalmi stánumot töltötte be, melyet az egyház érdekében való írói szolgálatok elismerésül szoktak adni.

AZ ALBÁN KIRÁLY NÖVÉREI KÜLFÖLDI UTON. *Koppenhágából jelentik:* Az albán király három huga: *Myzejen*, *Ruhije* és *Madzside* hercegnők Brüsszélből jövet Koppenhágába érkeztek. A hercegnők magánlátogatáson vannak és néhány napig maradnak a dán fővárosban.

Ismet İnönü, a török köztársaság elnöke, röviddel megválasztása után fogadja a török parlament tagjainak üdvözlését.

Hosszas rendőri vizsgálat folyt le a volt osztrák kancellári hivatal titkos pénzalapjai kezeléséről

Letartóztatták Schier volt miniszteri-tanácsost és hat társát

Bécsből jelentik: Az itteni államrendőrség politikai osztálya már az osztrák-német csatlakozás óta bizalmasan nagy nyomozást folytatott az előbbi ausztriai kormányzat kancellári hivatalának ügyviteléről. Különösen a sajtó-alapot és az egykori Hazafias Front támogatására szolgáló úgynevezett *Dolljuss*-alapot, illetve e két alap kezelését vette részletes vizsgálat alá. Most a vizsgálat eredményéről a rendőrség olyan közléseket adott, melyek szerint sikkasztásokat és egyéb visszaéléseket fedezett föl a pénzalapok kezelésében. A súlyos kimeneteli vizsgálati ügy egyik főszereplője Schier Benjamin, nyugalmazott miniszteri tanácsos, aki a sajtóalapot és a

Dolljuss-alapot kezelte. Az a vád ellene, hogy még az osztrák pénzforgalmi korlátozásokra vonatkozó rendelkezéseket is megszegte, mikor a pénzalapból állandó támogatást folyósított *Habsburg Ottó* külföldi udvartartására. Schier azzal védekezett, hogy ezt *Schuschnigg* kancellár parancsára tette. De ezenkívül Schier miniszteri tanácsost azzal is vádolják, hogy az általa kezelt pénzek egy részét a maga javára kamatoztatta, s a sajtóalaphól saját magánügyi alkalmazottait támogatta. Bécsi lapjelentések szerint Schiert és hat társát hivatalos hatalommal való visszaélés, sikkasztás és tilos valutaüzékedés vádjával letartóztatták.

Nyugateurópa és Amerika élénk eszmecseréje a zsidó menekültekről

A franciák katonai szolgálatra kötelezik a menekülteket. Roosewelt tárgyalásai az angol és a római nagykövettel

Párizsból jelentik: A nyugateurópai és amerikai határok között élénk eszmecseré folyik a zsidó menekültek sorsának rendezése tekintetében. Párizsban valószínűnek tartják, hogy az eviani menekültügyi bizottság, melynek székhelye Londonban van rövidesen összehívul. A londoni bizottságban Franciaországot *Berenger* szenátor, a francia szenátor külügyi bizottságának elnöke képviseli.

Reibel szenátor törvényjavaslatot terjeszt a szenátus elé, hogy mindazokat a külföldieket kik Franciaországban, vagy a francia gyarmatterületeken keresik kenyerüket, rendes katonai szolgálatra kötelezzék.

Washingtonból jelentik: *Roosevelt* elnök fogadta *Brandeist*, a legfőbb állambíró elnököt és vele a németországi menekült zsidók

kérdéséről tanácskozott. Valószínűnek tartják, hogy *Roosevelt* erről a kérdésről tárgyal *Lindsay* washingtoni angol nagykövettel és *Phillips* római amerikai nagykövettel is.

A ZSIDÓ KÉRDÉS KIELESEDETT AZ ÚJ SZLOVÁKIÁBAN

Pozsonyból jelentik: *Tiso* lapja, a *Szlovák*, a zsidókérdésre foglalkozva, a többi között ezeket írja:

— Ubi bene, ibi patria, mondják általában a zsidók. A zsidók destruktív elemek, el kell venni tőlük a szavazati jogot. Ez nem befolyásolja gazdasági egzisztenciájukat. Védekeznünk kell az idegen elemek ellen, amelyek a tönk szélére jutatták a cseh köztársaságot.

EMBEREK ÉS TÁJAK

Belgium társadalmi életének legkülönösebb reformátora: Frensen, az utcai árús

Aki kortések nélkül harmadik helyre jutott be a községi választáson

Antwerpen, november hó.
Nemrég — mint röviden hírt adtunk róla — egy különös ember tűnt fel Antwerpen városi politikai életében: Frensen, a házaló és természetrajongó, akiről évek óta különösképp ismert Antwerpen népe. Frensen beválasztották a városi tanácsba és vele együtt hat teljesen ismeretlen embert, akik a listáján állottak. Valóságos tréfának gondolták a dolgot, amely komolyan végződött. Miközben régi, bevált pártok jelöltjei megbuktak, a külön Frensen és barátai diadalmasan bevonultak a város ügyeit intéző testületbe.

A kávé, mint propaganda-eszköz

Ki ez a Frensen?

Ma ötvenéves, utcai árús, főleg azonban Antwerpen utcai példikátora, mint, ahogy azt a Hyde-parkban Londonban gyakran látni lehet, vagy a görög városokban. Főleg Szalonikiben és Athénben, meg Pireusban. Feláll a magával hozott kis székre, azonnal hallgatók állják körül és kifejtí világmegváltó elveit és bölcsességét.

Frensen télen és nyáron mezüláb jár a városban, szakállát nem nyírja,

nyitott gallérral jár, húst nem eszik és az emberiség egyenlőségét, leegyszerűsített életmódját, nyugodalmat követeli. Harminc év óta csinálja ezt így.

Kávéval kereskedik és

minden kávécsomag mellé röpiratot ad, amelyben leírja eszméit.

Az idők során gyakran megváltoztatta propagandájának anyagát. Ma meggyőződéses pacifista, holnap tolsztojánus, aki a háború esküdt ellensége, holnap már nem ezek a fontosak neki, hanem az eszperantó világnyelv. Holnapután már azzal sem törődik, hanem a nikotint és alkoholt ellenzi nagyon. Aztán egy újabb röpiratában már a torna szentélyes hirdetője és azt írja, hogy testgyakorlat nélkül nincs sem rendes fizikai, sem szellemi élet.

Ut a parlamenthez

Néhány hét óta, mint jeleztük, Frensen az antwerpeni városi tanács nagyrabecsült tagja. Nem kevesebb, mint húszezer ember adta le szavazatát rá, hogy őket képviselje a városi tanácsban. Mint kiderült, választói között éppúgy voltak munkások, mint intellektuelek, polgárok éppúgy, mint diákok.

Ha az ember meggondolja, hogy a szocialista frakció, amely az ország legerősebb pártja, 42 ezer szavazatot tudott összehozni, Frensen sikere annál szebb.

Rex jásizta fellépése óta Belgium politikai életében Frensen a legérdekesebb alakja az országnak.

Ennek az országnak a politikai konstrukciója olyan, hogy a városi képviselőtől a parlamenti mandátumig és onnan a szenátusig már csak lépések választják el az igyekvő politikust, aki megtudta tartani a választók bizalmát.

Meg kell említeni néhány adatot, hogy kiderüljön ebből Frensen sikerének jelensége. Rex kapta most a legkevesebb szavazatot, kilencezret, utána következtek a liberálisok 13 ezer szavazattal. Ezután jött Frensen és utána a katolikusok 40 ezerral. De ezek a pártok hatalmas és régóta előkészített apparátussal és rengeleg pénzzel dolgoztak, mialatt Frensen minden propagandája az ő kis röpirata volt és beszédei, amiket az utcán tartott hívei előtt. Dolgoznia kellett életfenntartásáért úgy, hogy alig maradt ideje az agitációra, hiszen házról-házra kellett járnia, hogy eladhassa kávéját.

A Frensen listáján bekerültek között az

egyik városatyja zenetanár, kettő munkás, egy pallér és egy rádiókereskedő. Ezek nem hitték, hogy városatyák lesznek és csak azért engedték nevüket Frensen listájára iktatni, mert szimpatizáltak Frensenel, az emberrel.

Amikor megválasztották, a kicsiny utcát, ahol lakik, a szomszédok girlandokkal díszítették fel és az ablakokba kitétték Frensen arcképét. Lakása tele volt virágokkal. Egy újságírónak, aki meginterjúvolta, a következőket mondotta szokatlan sikeréről:

Frensen nyilatkozik

— Én magam is küzködő ember vagyok. Az utcán élek, jól ismerem az utca emberét, a szocialista technokráciának vagyok a híve. Hogy mi ez, röviden elmondhatom. Azt követeltem, hogy minden téren azok legyenek a társada-

lom vezető emberei, akik a legkiválóbbak, vagyis specialisták, még rövidebben: a kiváló uralmát és vezetését szeretném látni.

A kiválók pedig nem lehetnek azok, akiknek nagy a hangjuk, hanem, akik bizonyos mesterségbeli kiváltságot tudnak felmutatni. A kapitalizmust, amely kizsákmányolja az embereket, támadni fogom és véleményem szerint lassan el is kell tűnnie ennek az időszerűtlen társadalmi és történelmi jelenségnek. At kell rőtegezni a társadalmat és pedig olyképp, hogy az embereknek legyen minél több szabad idejük amellet, hogy gondtalanul, bár nagyon egyszerűen meg tudjanak élni.

És mire kell a szabad idő? Főleg a tornára.

Én erre 1930-ban jöttem rá. Sokan nem fogják megérteni a szocialista technokráciát, de gondolkodni kell fölötte és bizonyos, hogyha akad valaki, aki ezt nemcsak átértette, hanem közölni is tudja, akkor nekem rendkívüli módon meg fog sokasodni híveim tábora.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a legközelebbi programja, Frensen azt mondta, hogy a városházán mindenekelőtt a szülőkhöz fog fordulni és arra fogja kérni őket, hogy gyermekeiket az ő szellemében neveljék.

Minden öreg ember számára állami nyugdíjat követel.

A száműzött mesélő

— Emlékezés Kuprin Ivánovics Sándorra —

Párizs, november hó.

Hogy szegény öreg Kuprin Sándor mégis csak Leningradban hűnta le a két álmodó kék szemét, azon én, aki ismertem a párizsi száműzetésben, mint könyvkötőt a Porte de Passynál, legkevésbé sem csodálkozom.

Nem azért, mert bizony rosszul ment neki szegénynek. („A hátsólovamat siratom legjobban — mondogatta gyakran nekem. — Lovastiszt voltam és igazán nem tudnék ló nélkül élni. Azért is költöztem ide, az auteuil-i versenypálya mellé. Az ablakomból nézem minden reggel a próbágaloppokat; személy szerint ismerem már minden versenylóvat és úgy érzem, mintha az én magánistállóm volna az egész auteuil-i versenytér összes istállóival.”) De hát bizony gyengén ment az öreg költőnek. Humorral mondogatta bár, hogy neki nemcsak versenystállója van Auteuil-ben, hanem még nagyúri parkja is, tudniillik a Bois de Boulogne az ablakai előtt, ezek az ő ablakai mégis csak szuterén-ablakok voltak. Mondjuk ki őszintén: a világhírű regényíró egy pincelakásban nyomorgott a város végén. A lánya moziszínésznő lett kintjában, ő maga pedig könyvkötéssel egészítette ki azt a pár fillért, amit szerzői tantiémjei hoztak; mindamellett rozoga volt minden bútora, a pipája többször volt üres, mint tömött és a parkos, versenystálló mesekastélya falain végigsorgott a talajvíz.

De nem azért látom érthetőnek, sőt sorsszerűnek, hogy visszazarándokolt meghalni a továbbiak közé, hanem azért, mert Kuprin Ivánovics Alexej száműzetésének még a tizenötödik esztendőjében is cipője talpán hordta az orosz földet és a boulognei liget közepén névapartit üveg és hiába beszélnek könnyűfajúlyu társadalombölcsek „a genie univerzalizmáról”, igazság mégis egyedül az, hogy minden valódi tehetség az anyaföldben gyökerezik és onnan ki nem szaggathatja semmi emberi erő. A lázas vátesz, a vén Dimitrij Mereszkovszky mondta nekem, elbeszélve kalondos menekülését a Szovjet-Oroszországból, hogy: „Mikor aztán átléptük a finn határt, sírtunk boldogságunkban, mert azt gondoltuk, hogy most aztán minden bajunknak vége szakadt. Akkor nem tudtuk még, hogy csak egyik vállunkról a másikra vettük át a keresztet, amit vinnünk kell holtig; bennünk éir az orosz anyaföld Berlinben is, Párizsban is.”

A pirosarcú, fehérszakállas Kuprin, ki egyszerűszavú volt, amilyen csak gyermek és lángész lehet és szemérmes, magabizúzó, ha lelki életéről kellett beszélnie, nem igen mondott ilyeneket. Csak nagy bizalmaság perében, egyszer mondta nekem két nagy hallgatás között, hogy: „Hiába szeretem, tiszteltem ám én a franciát! Csak idegen az mégis... Tegnap is, hogy a városból hazajöttem ezen a jó félórát tartó auteuil-i földalatti villamoson, hogy úgy magamba találtam merülni, hogy valóságban Pityerbe gondoltam magam. Hogy otthon vagyok. Aztán egyszerre felriasztott valami hangos szó a akkor révedtem rá, hogy körülöttem mindenki franciát beszél. Nem tudom én azt megmondani, hogy egyszerre milyen halálos fájdalom fogott el.

Annai esztendő múltán egyszerre éreztem megint úgy istenigazában, hogy nem vagyok odahaza. És ez, látja, sokszor van így...”

Megint mászor, hogy a fiatalságáról beszélt, váratlanul azt mondta: „Ilyenkor, ha esztendő-kig külföldön kószáltam, azt volt a szokásom, hogy éjszakánként mindig kikeresem magamnak a sarkcsillagot az égen, mert valami csillagász egyszer azt beszélte nekem, hogy a sarkcsillag egyenest Oroszországra néz. Így, ha ránéztem este, mindig valami nagy biztonságérzet szállt rám, mert tudtam, hogy ott, az alatt a nagy nyugodt csillag alatt aluszik a nagy, nyugodt Oroszország; az otthonom, ahová mindig hazamehetek én is, ha másként nem, a sirban aludni legalább. Mert igazi pihenés csak az orosz földben esik... Az éppen a keserves, hogy most, a száműzetés óta a sarkcsillag sem vigasztal. Most is egyest Oroszországra néz ő alighanem, hanem ez az Oroszország már nem az én otthonom; ebben talán már nem is esik igazi pihenés és én, annyi bizonyos, hogy oda már meghalni sem mehetek...”

Hát meghalni mégis elmehetett oda szegény. Hanem, amikor ezt mondta, valami egészen nagy elkeseredésben, bizony nem gondolt a halálra cseppet sem. Nem volt abban semmi pátosz, ahogy az öreg költő kidadogta ezeket a maga csapnivaló franciaságával.

En meg közben barátkozgattam a nedvesfalu, tépett kárpitu pincecsobával, viszonztam szépen az auteuil-i fák nyári üdvözlését, amint nagyokat bókoltak a költő ablaka alatt és néztem, hogy a felülről behulló napfény hogyan lehel aranyglóriát a kandallón szomorgó ó-orosz Megváltó farafestett feje köré. Megint örültem a furcsa kis komódnának a sarokban, amelynél egyre ifjúságának letelt napjairól álmodozott s ama fehéroroszparsztkunyhóról, hol őt valaha régen tulipántos ládának tisztelték. Megállapítottam, hogy Anyuta, a kerekkepű, butus cselédlány, utolsó ittlétem óta sem tanult meg egy árva francia szót sem és elnéztem, hogy Yu-yu, a hosszuszőrű kaukázusi kandur (egyébként a Párizsban írt Kuprin-regény hőse), hogy hintáztatja kéjesen a pompás selymfarkát, ahogy dorombolva dörgölődzik a mestere lábához. Ezen közben a szótár helyett egy hervatag narancsot fedezett fel a tél-tul kéziratok között és buzgón kínálgatott vele, nyújtva hámozókul nagy szolgálatkészséggel egy végtől-végig tintanyomos papírvágókést, ami eredetileg valami drúz hegyestőr lehetett.

Hanem aztán bekukucskált az ajtón Kupriné aeszony metzet-finom szláv feje, hogy teára invitáljon és az uszonnaasztalhoz belibegélt a feltűnően szép leány is, aki boldog volt, hogy most igazi és sokat dicsért színésznő, miután az első nyomorkorszakban modell volt Poirét-nél, a nő szabónál.

Ilyen volt a párizsi otthona ennek a katonatiszt-írónak, aki valójában sosem tette le a kardot és mikor már régen a bolsevikok voltak Oroszországban az urak, még Judenics mellé is önkéntesnek jelentkezett s utolsó percig harcolt országáért. Mégis hazakéredkedett végtére meghalni. B. K.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Eső várható, a magasabb hegyeken először havazás, majd eső. A hők kissé emelkedik.

Zürichi nyitás. Párizs 11.64, London 20.81, Newyork 443, Brüsszel 74.85, Milánó 23.30, Amszterdam 240.55, Berlin 177.30, Praga 15.15, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 325.

HÁROMNAPOS EGYHÁZI ÜNNEP ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET EMLÉKÉRE. Kassáról jelentik: Kassa város különös fényűző ünnepelte meg az idén Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepét. Az ünnepségeken nemcsak a város lakossága, hanem a környékbeli falvak népe is nagy tömegben vett részt. Az egyházi ünnepségek 18-án kezdődtek és vasárnap, 20-án értek véget. Már a kora reggeli órákban az emberek tízezrei vonultak végig az utcákon, hogy résztvegyenek a körmenetben. Déllel 10 órakor a főtéren felállított tábort oltárnál esőndes mise volt, majd a dóm plébánosa mondott szentbeszédet. Ezután megindult a körmenet a zászlódszobáig öltözött főutcán. A körmenet, amelyen körülbelül 50 ezer ember vett részt, a déli órákban tért vissza a dómra.

Halálozás. Bakó Antal varsági nyugalmazott igazgató-tanító 78 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Bakó Antal 46 évig tanítókodott, s ez alatt az idő alatt tanítványai őszinte szeretettel vették körül, feleltetési pedig a legnagyobb elismeréssel adóztak munkájának. Tíz év előtt betegeskedni kezdett s ekkor nyugdíjaztatta magát. Temetése Varságon ment végbe a közszeg lakosságának ocsátlan részvétele mellett. Halálát gyermekei, unokái és széleskörű rokonság gyászolja.

Nem leszek hálátlan

Hétfőn megkezdtek Sepsiszentgyörgy választópolgárainak újabb összeírását. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Craciun dr. polgármester elrendelte a város választópolgárainak újabb összeírását. Az összeírás november 21-én kezdődött, amikor is a városi tisztviselőkből álló bizottságok házról-házra járva, mindenütt összeírták a szavazásra jogosultakat. Akik eddig is benéveztek a választói névjegyzékben, a régebbi igazolványokkal, azoknak pedig, akik most érték el a választói korhatárukat, születési-anyakönyvi kivonattal, állampolgársági bizonyítvánnyal és adófizetési könyveikkel kellett igazolniuk, hogy szavazásra jogosultak. Az összeírás az utolsó szükségessé, hogy a régi választói névjegyzékben igen sok szavazásra jogosult polgár kimaradt. Eppen ezért az új összeírás a legnagyobb gondnal és körültekintéssel igyekeztek végrehajtani.

EZER TULIPÁNHAGYMAT KAPOTT HOLLANDIÁBÓL HITLER, — A VILÁG-ÉKE MEGMENTÉSÉÉRT. (V. V. Rotterdam.) A Németalföld egyik legnagyobb növénynevelő vállalata Hitler kancellárnak 1000 tulipánhagymát küldött ajándékba, a világbéke megmentéséért. Az értékes és szép ajándékot Berchtesgadenbe szállítják, ahol a Führer privátázhánájának kertjébe, a „Berghofon” elültetik.

Adomány. Kozma Ádám részére a következő adományok érkeztek: Pflug János Uivar 100 lei, N. N. Tipar 200 lei, Szent Antal nevében Brasov 100 lei, dr Schilling Árpád Oradea 100 lei, N. N. Oradea 100 lei. Az adományokat eljuttattuk rendeltetési helyére.

Nagybányán is megalakult a magántisztviselők céh-csoportja. Nagybányáról jelentik: A bányavárosi magántisztviselők tegnap gyűlést tartottak. A megbeszélések során megvitatták az új céhtörvény magántisztviselőkre vonatkozó részeit, a gyűlés végén a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak megválasztották a megalakult céhvezetőséget, amely a következők: Gherman Mihály, Niculescu Paul, Kiss Ernő, Gócz Dezső és Weisz Ferenc, mindnyájan a tartományi vezetőségbe delegált nagybányai képviselők. A helyi vezetőség tagjai a következők: Chint Alexandru, Száva Mihály, Sugár Kálmán, Leitner Béla, Geller Zoltán, Hollósi Sándor, Hoticu Gavril, Bitkovics Géza, Schwartz Jenő. Ellenőrök lettek: Freigi István, Stănescu Ioan, Hermann Zsigmond. Alelnök: Száva Mihály, titkár: Hollósi Sándor, pénztáros: Hoticu Gavril.

KIVÉGEZTEK KÉT NÉMET HAZAARULÓT. Berlinből jelentik: Hétfőn neggel kivégezték a 26 éves Erich Bodachot és a 37 éves Altonz Koffert, akiket hazaárulás miatt még augusztusban halálraítéltek.

MESTERHEGEDŰT AJÁNDÉKOZOTT MUSSOLINNAK A „JAPÁN STRADIVARIUS.” Londonból jelentik: Kimpachi Myamoto, a híres tokiói hegedűkészítő, akit ügyességéért japán Stradivariusnak neveznek, remekbe készült mesterhegedűt ajándékozott Mussolininak. A hangszer, melyen három évig dolgozott, a szent Fuzsi-hegy tövében nőtt hatszázéves juharfából készült és csak általa ismert titkos eljárás szerint készült fényfázzsal vont be. A hegedűt, amelynek hangszépsége állítólag a régi olasz mesterhegedűk hangjával vetekedik, az agg mester Giacinto Auriti tokiói olasz nagykövetet útján küldte Rómába. A nagykövet kijelentette, hogy a Duce, aki nagy zenebarát és szenvedélyes hegedűjátékos, igen nagyra becsüli az ajándékot.

Temesváron megrendszabályozzák a kerékpárosokat. Temesvár. Saját tud. A rendőrség a forgalmi törvény végrehajtási utasítására való hivatkozással megrendszabályozza a kerékpárosokat. Akik bravuroskodnak, tehát manét közben nem fogják a kormányt, vagy lábukat nem tartják a pedálon, nemkülönben azokat, akik csomagokat visznek, vagy felesleges személyt, megbűntetnek ezer leire. Ismételt kihágás esetén az illetők forgalmi engedélyt is elveszítik. Csomagot vagy második személyt csak akkor vihet a kerékpáros, ha kerékpárja már eredetileg, a gyárban, ilyenek szállítására megfelelő hely alkalmazásával készült.

A nagyváradi szobafestő és mázó szindikátus folyó hó 22-én, kedden este fél 7 órakor a Str. Alexandri 13. szám alatti helyiségében taggyűlést tart. Az új Céh-törvény ismertetése és más fontos tárgyak kerülnek megvitatásra, tekintettel arra, hogy rendkívül fontos dolgok lesznek megtárgyalva, kérjük az összes Tagtársakat, hogy okvetlen megjelenni sziveskedjenek a pontos időben. Elnökség.

az ideai szezon nagy sláger-operettje

Csikmegyei hírek. Saját tud. Marcell Ferencné sepsiszentgyörgyi lakos egyik csikmegyei városon néhány száz lei értékű posztót lopott Leit Salamon kereskedőtől. A bíróság 15 napra ítélte. Balázs Gergely gyergyóalfalvi lakost erdőkíhágásért 2 hónapi fogházra és 2000 lei pénzbírságra ítélték. Gábor Antal gyimesi gazda erdőrontásért 15 napot kapott. — Köllő Mihály gyergyóalfalvi legény öszeszóvalalkozott Gál Ferenc barátjával és megverte. Félnapos elzárásra ítélték. Koszti András csikszentmihályi lakost testisörtés vétségé miatt 8 napra ítélték.

Kertészek és kerttulajdonosok

kihasználják a szép időjárást
őszi ültetésre

Ambrosi, Fischer & Co.

Aiud, Jud. Alba

Távíróoszlopnak rohant egy gépkocsi: három ember meghalt. Belgrádból jelentik: A hercegovinai Mosztár közelében súlyos gépkocsiszörnyes baleset történt. Egy tehergépkocsi, amelyet Kula, mosztári gépkocsifuvarozó vezetett, teljes sebességgel haladt lefelé egy hegyi úton. A kocsi egyik kanyarnál megcsuszott és az utazó táviróoszlopnak ütközött. Az oszlop kidőlt, a gépkocsi pedig összetört. Kulason kívül a gépkocsiban még hat ember ült: egy gépkocsivezető, egy mechanikus, két földműves és két csendőr. Ez utóbbiakat utközben vették fel a kocsira. Kula, a sofőr és az egyik csendőr a helyszínen meghalt. A másik csendőr mindkét lábát törte. A mechanikus és a két földműves életveszélyes sebesülést szenvedett.

FELSZÁMOLJÁK A SZATMÁRI MOZDONYPARKOT. Saját tud. A szatmár-máramaroszigeti vasuti összeköttetés megszakadása következtében a szatmári szélesnyomtávu mozdonypark fenntartása fölöslegessé vált. A fővonal mozdonyok ugyanis Nagyváradra jönnek, a mellékvonal gépeket pedig kisebb fűtőháznál is el lehet helyezni. Mindezek alapján a CFR illetékes szerve úgy határozott, hogy a fővonal mozdonyokat Nagyváradra, a mellékvonal gépeket pedig a szamosvölgyi Zsibóra vigyék át és a szatmári mozdonyparkot számolják fel. A mozdonyparkhoz beosztott tisztviselők már meg is kapták az áthelyezési útról szóló rendelkezést.

Biztosítási csalást akart elkövetni — hajója elsüllyesztésére ítélték. Aucklandból jelentik: John Arden hajóvállalkozó, aucklandi lakos néhány hónappal ezelőtt biztosítási csalást akart elkövetni olyképpen, hogy felbérelt tengerészeivel a nyílt tengeren el akarta süllyeszteni ócska hajóját, amelyet előzetesen magas összegre bebiztosított. Terveit áthúzták józanabb emberei, akik megakadályozták a hajó pusztulását és feljelentették a tulajdonost Aucklandban. A bíróság érdekes ítéletet hozott. Kimondta, hogy Arden hajóját azonnal el kell süllyeszteni és ezzel vége az ügynek, a kár bizonyára megmondolásra készített az egyébként dúsgazdag embert. Így tehát a hajót kivontatták a nyílt vízre és felrobbantották.

VASÁRNAP IS VÉGEZHETNEK BEHAJTÁST A VÉGREHAJTÓK. A nagyváradi pénzügyigazgatóság szigorú rendelet érkezett a hátralékos adók behajtására, ezért a pénzügyigazgatóság pénztárai vasárnap is nyitva vannak, úgyhogy akik tartoznak, befizetést eszközölhetnek. A sürgősségre való tekintettel, az egyes kerületi adóhivatalok utasítást kaptak, hogy sürgős esetben vasárnap is végezhetnek végrehajtásokat.

Hathónapi fogház — az adóba lefoglalt lovak eladásáért. Csikszereada. Saját tud. Kósa Péter csikszentdomokosi gazda 2 lovat jogerősen megítélt tartozása fejében, szabályszerű végrehajtási végzés alapján lefoglalták. Később árverést tüztek ki az állatokra. Elárverezni azonban már nem tudták, mert időközben Kósa eladta a lovakat. Bünyűg keletkezett a dolgól s most a megmondolatlan gazdát 6 havi elzárásra és 20000 lei pénzbírságra ítélték.

kedden, szerdán, csütörtökön a Thalia Magyar színházban

Tizenöt napi fogházra ítélték, mert kiadta az adóba lefoglalt, de mások tulajdonát képező ingóságokat. Csikszereada. Saját tud. Antal András csikmadarasi vízfűrész-tulajdonosnál adóhátralék fejében 200 db fenyőrönköt, 1 szövőszéket és egy sertést foglaltak le. Antal a foglalatot végző ródoszedő előtt többször is hangoztatta: a lefoglalásra kizemelt ingóságok mások tulajdonát képezik. A figyelmeztetést nem hallgatták meg. Másnap a tulajdonosok az utolsó darabig elszállították a rönköket. Antal lefoglalt zálogtárgyak elcsikkasztása miatt feljelentették. A törvényszéki tárgyalás során kiderült, hogy a lefoglalt és az árverés elől elhordott fa idegen tulajdon volt. Ennek dacára a törvényszék 15 napi fogházra ítélte a vádlottat. Indokaiiban kifejti a törvényszék, hogy az adóvégrehajtó törvényesen járt el, amikor az adós udvarán talált rönköket lefoglalta. Honnan tudja, kinek a tulajdonát képezi? Ha a foglalás megtörtént, a vádlottnak minden körülmények között az állam rendelkezésére kellett volna tartania a rönköket, míg — igénypar alapján — az illetékes bíróság fel nem oldja a zárlatot.

Temetés. Balaton Lajos cipésziparos 76 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Steinberger-kápolnában. (Erdélyi „Concordia”.)

MEGHALT JEAN ATANASIU, A KIVÁLÓ OPERAÉNEKES. Bucuresti. Saját tud. Vasárnap Bucuresti lakásán 53 éves korában meghalt Jean Atanasiu, a kiváló román bariton-énekes, a Román Opera tagja.

A királyi helytartóság rendeletére utiköltséget kapnak a hatóságoktól a szegénysorsu betegek. Kolozsvárról jelentik: Napirenden van, hogy a kolozsvári kórházakban ápolat vidéki betegek gyógyulásuk után végigkísélik a különböző hatóságokat, segítyt kérnek, hogy hazautazhassanak. Különösen a Pasteur-intézetben ápolat betegek folytatják ezt a gyakorlatot azért, mert rendszerint utiköltség nélkül indulnak utnak a gyógyulásuk után a kórház igazgatósága, megfelelő alap hiányában, nem folyósíthat részükre utiköltségeket. Ennek a rendszernek most véget vetett a szamosi királyi helytartóság, amely körrendeletet adott ki, ebben a régóta orvoslásra váró kérdésben. A körrendeletben, amelyet a királyi helytartóság minden alárendelt közigazgatási szervetnek megküldött, utasítja a községi előjáróságokat, mint a polgármesteri hivatalokat, gondoskodjanak a kórházba utalt szegénysorsu betegek, különösképpen azok, akiket veszettség elleni védőoltásra a kolozsvári Pasteur-intézetbe utalnak be, elutazásuk előtt az előjáróságtól a Kolozsvára és visszautazáshoz szükséges összeget megkapják. Felhívta a királyi helytartóság a megyei prefektusokat, hogy erre a célra évi költségvetésükbe vegyék fel a megfelelő összeget.

TRUMBICS ANTE, VOLT JUGOSZLÁV KÜLÜGYMINISZTER MEGHALT. Zágrából jelentik: Tegnapelőtt 74 éves korában Trumbics Ante, volt jugoszláv külügyminiszter. Trumbics Jugoszlávia első külügyminisztere volt és fontos szerepet játszott a horvátok politikai mozgalmában.

A nagyváradi vas- és fémipari szakmukások közgyűlése. Az új Céh-törvény értelmében a vas- és fémiparhoz tartoznak: lakatosok, technikusok, bádigosok, vízvezeték-szerelők, villanyszerelők, órácsok, ékszerészek, kovácsok, vas és fémsütők stb. és minden olyan szakma, amely vas- és fémből dolgozik. Felkérjük az összes érdekelt szakmáparosokat, akik a vas- és fémiparhoz tartoznak, hogy tekintet nélkül arra, melyik egyesület tagjai, fojlyó hó 23-án, szerdán este fél 7 órakor a Str. Alexandri 13. szám alatt Építőiparosok Szövetségének helyiségében a nagytermünkben tartandó szervező közgyűlésünkön megjelenni sziveskedjenek. A vas- és fémiparosok szindikátusának megbízásából Singer Endre elnök.

TIZEZER LITER KÖLNIVIZ PUSZTULT EL EGY GYAR ÉGÉSÉNÉL. Párizsból jelentik: Párizs Le Valois nevű külvárosában légett a Lemvin ilatszergyár. 10 ezer liter kölniviz és ilatszergyár elpárolgott. Emellett nem esett kár. Az anyagi kár több millió frank.

LACERLÖF ZELMA 80 ÉVES. Stockholmól jelentik: A svédok világhírű írónője, Lagerlöf Zelma most töltötte be életének nyolcvanadik esztendejét. A svéd irodalmi körök, de a közönség is, meleg szeretettel ünnepelte az agg írónőt.

Az első adományok Nagyvárad város szegényekéjére. Megírtuk, hogy Nagyvárad városa nagyszabású mozgalmat indított a szegényügy és a koldus-kérdés rendezésére. A polgármester felhívására megmozdult Nagyvárad társadalmának a szíve és elsőnek Incze Lipót mérnök, a nagyváradi cipőfűzőgyár tulajdonosa küldött a szegények számára 40 ezer leit. Ezzel az akcióval kapcsolatosan a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok a következőket közli: A hírlapokból tagjaink már értesültek arról az akcióról, amelyet a polgármester ur a szegény- és koldus-ügy megoldása érdekében megindított. A koldus-ügy megoldása fontos emberi, erkölcsi és egészségügyi jelentőségű, s éppen ezért minden kereskedőnek érdeke, hogy ez a kérdés végre rendeztesék. Ezután közöljük, hogy ez ügyben a polgármester elnöklés alatt tartott értekezleten hozott határozat alapján a kereskedők legalább havi 20 leiel kell, hogy hozzájáruljanak a koldus-kérdés megoldásához. Felkérjük tehát összes tagjainkat, hogy a polgármester által megindított emberbaráti akció sikere érdekében ennek költségeihez kivétel nélkül hozzájárulni sziveskedjenek. A polgármesteri hivatal rövidesen közölni fogja, hogy hogyan fog történni a hozzájárulások lejegyzése és befizetése.

MEGSZAKADT A TEHERÁRU FORGALOM SZATMÁR ÉS MÁRAMAROSSZIGET KÖZÖTT. Szatmár. Saját tud. Szombaton délelőtt Szatmár és Sziget között hirtelen megszakadt a teheráruforgalom, mert több kocsi használhatatlanná vált. Ez annál súlyosabb, mert Máramarossziget így egyetlen irányból sem kaphat teheráru — tehát élelmet sem! — Remélhető, hogy a szatmár-szigeti összeköttetés felvétele végett a CFR központi igazgatósága gyors intézkedéseket fogantat.

Uj népesedési igazolványt adnak ki Nagykarolyban. Szatmár. Saját tud. A nagykarolyi rendőrség vezetője felhívást intézett a lakossághoz. A felhívás értelmében a régi népesedési igazolványokat uakra cserélik ki. Az új igazolványok kiállításai határideje november 30. Azokat, akik a becserélést elmulasztják, megbírságozzák.

GYÁSZMISE NAGY ATTILA LELKIÜDVEÉRT. Nagy Attila, a tragikus hirtelenséggel elhunyt nagyváradi diák lelkiüdvéért kedden reggel 9 órakor könyörgő istentisztelet lesz a nagyváradi Premontrei Kanonokrend templomában.

Büntény, vagy szerencsétlenség? Csikszere-da. Saját tudósítónktól. Cziko János 12 éves csikszentgyörgyi illetőségű juhászbojtár szeptember 21-én nyomtalanul eltűnt az uzvölgyi havasokban. Szülei azóta keresik. Tüvé tették érte az egész havast. Megmozgattak minden bokrot. Átkutattak minden erdőt, minden zöldelő bozót és erdőfoltot. Eredménytelenül. Tegnapi ihéző juhász jelentette a csikszentgyörgyi csendőrségnek, hogy az Uzvölgy „Szállásfeje” nevű részén kutyák, vagy vadállatok által borzalmasan megcsontított hulla hever. Bizottság indult azonnal a helyszínre. Kiderült, hogy a hulla az eltűnt 12 éves bojtárgyerekkel azonos. Most azt kutatják, hogy gyilkosság, vagy halálosvégű szerencsétlenség történt-e?

SPORTVITORLÁSON KELT ÁT AZ ÓCEÁNON HÁROM NÉMET SPORTEMBER. (V. V. Amsterdam.) A múlt hetekben jelentették, hogy Förster sportvitorlázó, Spethmann és Grünwald társainak kíséretében kicsi és gyenge vitorlásával New-York kikötőjét elhagyta, hogy az Atlanti óceánon átkelve, vizsztatérjen szülővárosába, Hamburgba. A vitorlás az átkelés utolsó szakaszában, bár az Északi tengeren igen nagy viharba jutott, sikerült Amsterdam közelében, hogy kis holland kikötőt elérni és két személyzallító gőzösnek utasait megmenteni, miután a két tengeri hajót a vihar zátonyra jutatta.

Tizennyolc éves korában írták be az ujszülöttek közé. Temesvár. Saját tud. Az anyakönyvi hivatalhoz most érkeztek meg azok a bírósági végzések, amelyekkel több elmulasztott születési bejelentés utólagos bejelentését elmulasztották, utólagos bejegyzést csak bírósági végzés alapján nyerhet. A most bejegyzettek közül egy Patak Ferenc nevű fiatalember, Patak János festő- és mázolásegéd fia viszi el a rekordot. 1920 augusztusában született és csak most, tizennyolc éves korában írták be az ujszülöttek közé, illetve a születési anyakönyvbe. Előadása szerint eddig mindenütt megelégedtek azzal, hogy keresztlevelével bizonyította, hogy megkeresztelték. Mostanig inaskodott, de, hogy felszabaduljon és segédé avassák, megkövetelték a születési anyakönyvi bizonyítványt.

MEGNYILT A NYOLCADIK VOLTA-KONGRESSZUS. (V. V. Roma.) A kir. olasz Akadémia meghívására 15 állam képviselői jelenlétében ünnepélyesen megnyílt a 8-ik Volta-kongresszus. Ennek a témája ezuttal „Afrika”. A kongresszuson 120 előadást tartanak erre hivatott szakemberek, amelyek minden gyarmatpolitikai vonatkozású kérdést megvilágítanak. Igen érdekes, hogy ezen a kongresszuson minden állam képviselője az európai államoknak összműködésére utalt a gyarmati kérdésekben.

A „Korunk Szava” legújabb száma. Katona Jenő, a Korunk Szava felelős szerkesztője, cikkével a fiatal magyar szociális katolicizmus nevében köszönti a viszatért Felvidéket a Korunk Szava legújabb, a rendkívül tartalmas számában. Friedrich Muckermann, a kiváló jezsuita XI. Pius pápa optimizmusát állítja példaképül a küzdő egyház elé. Jacques Maritain, az európai hírű katolikus filozófus, a keresztény értelemben vett Felsőbbrendű emberről rajzol mély arcképet. Ferdinánd Mihály a történelem távlatában mutatja be Kassa fontosságát. Bodor Aladár gyönyörű verse, Szénzákolók, a nyomort megragadó erővel láttatja. Brankovics István, az ifjabb Andrassy portréját rajzolja meg. Passuth László plasztikus vonásokkal mutatja be Avilai Szent Teréz s kora Spanyolországát. A Korunk Szava feltűnően gazdag tartalmában sorakozik Vághidi Ferenc Francois Mauriac-kal való beszélgetése, Szabó István Pauler Ákosról és emberről és filozófusról, Ervin Gábor Descartes forradalmi rendszereiről írt eszmekeltő tanulmánya. A tartalomtól ki kell emelnünk még Bálint Sándor cikkét a Magyar bucsujárhelyekről és Kozma Erzsébet irását a Gnoszticizmus és Szent Irenaeus viszonyáról. A Korunk Szava szeretettel emlékezik meg elhunyt főmunkatársáról Griger Miklósról. A Katolikus egységért című tanulmány eredeti szempontokra hívja fel a figyelmet. Simándi Béla, Don Bosco magyar fiainak nemes munkáját mutatja be. — Teleki Pál gróf kultuszminiszter az ifjuságot nevelő munkájáról, a reggeli délelőtti megjelenő sajtó álkereszténységéről, a Karitás-kiállításról és a nemzetnek vezetői-be helyezett reményéről ír. A Korunk Szava feltűnőstkléte, november 15-iki számát kiegészítik a Színház-, Művészet-, Zene- és Könyvrovatok, amelyekben a legavatottabb kritikusok tájékoztatják az olvasót. A Korunk Szava előfizetési ára félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Fő-utca 57-a. I. emelet 4. Telefon 15-56-23.

Szerkesztői üzenetek

Nyolcadikos licenmista. Azzal a végzettséggel, amelyet ön említ, sajnos, az illetőt nem veszik fel sem jogra, sem műgyetamra. Ehhez érettségi bizonyítvány szükséges.

A kiadóhivatal üzenetei

Petri Sz. József, Cavníc, előfizetése 1939 III. 10-ig rendezve van.
Filip Lászlóné, Ruqor, előfizetése 1938 XII. 20-ig rendezve van.

Nablus galileai város romjai, ahol az angolok újabb arab lázadást vertek le. Hatvan ház pusztult el a véres harcok alatt.

A kolozsvári hadtest-parancsnokság rendelete

A Kolozsváron székelő VI. hadtest parancsnoka Cristea Vasilescu tábornok falragaszokon közzétette 3-ik számú rendelkezését. A rendelkezés szövege a következő:

1. szakasz. Tilos mindazon röpiratok vagy felhívások nyomdai uton való előállítására, vagy bármilyen formában való őrzése, amelyek légionista jellegűknél fogva az állam biztonságra és a közrendre veszélyesek. Hasonlóképpen tilos ilyen természetű közlemények és röpiratok terjesztése és kiragasztása. Azok, akiknek birtokában ilyen természetű nyomtatványok vannak, a jelen hirdetés közzétételétől számított tíz napon belül a katonai, rendőri, vagy csendőri hatóságoknál kötelesek azokat beszolgáltatni.

2. szakasz. Jelen rendelkezés ellen vétőket az 1938. február 11-én megjelent és az ostromállapotról szóló törvény 5-ik szakasza értelmében 1 hónaptól 2 évig terjedő elzárással büntetik. Az elzárással való büntetésen kívül a II. Károly király nevével elnevezett törvénykönyv 25. szakaszában előírt büntetések is alkalmazhatók.

3. szakasz. A rendelkezés elleni vétségek megállapítását az ostromállapot területén szolgáló katonai, rendőri és polgári hatóságok végzik.

4. szakasz. Jelen rendelkezés 1938. november 21-én reggel 8 órakor lép életbe.

SZÍNHÁZ

„Nem leszek hálátlan“

Szilágyi-Márkus nagyszerű operett újdonsága

Két egyenként is közismert és híres név az operettírás terén: Szilágyi László és Márkus Alfréd, annyi sok nagyszerűvé vált operett kitűnő szerzői. Legújabb operettjük a Nem leszek hálátlan óriási sikerű budapesti sorozaton előadása után Kolozsváron is meghódította a közönséget. A fordulatos szöveget, amelyben a színészeknek bő alkalmuk nyílik tehetségük csillogtatására, tökéletesen festi alá Márkus Alfréd invenciózus, melódia dús muzsikája. Egészen természetes, hogy a két kiváló szerző olyan tökéleteset alkotott, amely maga után vonja az elmaradhatatlan sikert. Minden van ebben az operettben, ami még a legényesebb nézőt is kielégíti: elegancia, finomság, humor, birlíans szerepek, tökéletes rendezés, pazar kiállítás, elsőrendű szereposztás. Mi kell hát több egy operett sikeréhez?

Színházunk a tőle megszokott precíz összevágó előadásban mutatja be ezt a nagyszerű operettet, amely a színház meghosszabbított ciklusának igazi meglepetése. Összesen háromszor, kedden, szerdán és csütörtökön este kerül színre a Nem leszek hálátlan és a csütörtöki előadás egyben ennek a játékciklusnak bucsuelőadása is lesz. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a Nem leszek hálátlan előadásaira tanácsos lesz jegyekről előre gondoskodni.

— Julia. Csütörtökön délután a ciklus utolsó délutáni előadásában kerül színre ez a ragyogó operett újdonság Krémer Mancival a címszerepben, olcsó helyárakkal, teljesen a bemutatás előadás szerint.

MŰSOR:

Kedden este 9 órakor premier: **Nem leszek hálátlan.**

Szerdán este 9 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Másodszor.)

Csütörtök délután 5 órakor: **Julia.** (Olcsó helyárakkal.)

Csütörtökön este 9 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Háromszor.) Utolsó bucsuelőadás.

Nyilttér *)

Az elterjedt hírekkel szemben kijelentem, hogy a Nagyvárad Sport Egylet Otthonának sem titkára, sem gondnoka, de még tagja sem vagyok.

MÁTHÉ PÁL

* A fenti rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

SPORT

A temesvári csapatok szomorú vasárnapja

Vereséget szenvedett a Ripensia Nagybányán a Kárpát FC-től

Otthonában vert rá a kolozsvári Victoria a Kinizsire. Döntetlenül végződött az aradi rangadó. Nehezen, de győzött a Venus és négy pont előnnyel vezet a Nemzeti Bajnokság élén

Meglepetésekben ismét nem volt hiány a Nemzeti Bajnokság A) legújának vasárnapi fordulóján. Váratlanul jött a Kinizsi veresége a Victoriától, de a Ripensia három gólos veresége Nagybányán már több mint váratlan. A bajnokságot hétről-hétre lelkélnélkül és álmosan játsszik, össze-vissza cserégetik, változtatják az összeállítást, de úgy látszik, semmi sem segít. Aradon a helyi rangadó döntetlenül végződött. Ezt az eredményt a Gloria sikernek könyvelheti el. Nehéz küzdelmet vívott a Venus a diákcsoporttal, végül is egy góllal győzött és így 4 pontos előnyre tett szert. Őszi bajnoksága máris valószínűnek látszik.

A forduló részletes eredményei a következők:

AMTE—Gloria 2:2 (1:0.)

Arad, bírő Mihivoi. Igazságos eredménnyel végződött a helyi rangadó. A mezőnyben többet támadott a Gloria, az AMTE mégis 2:0-ra vezetett és a Gloria csak az utolsó hat percben tudott egyenlítőni. Góllövők: Bermoser és Batrin illetve Fritz és Marianuti.

Victoria—Kinizsi 2:0 (0:0.)

Temesvár, bírő Tope Jonescu. Gyorsak és kemények voltak a kolozsvári együttes játékosai, míg a Kinizsi elkönnyelműsködte a mérkőzést. Különösen a temesvári támadósor volt gyenge. Góllövők: Capusan és Szántai.

Kárpát FC—Ripensia 3:0 (1:0.)

Nagybánya, bírő Fálffy. A hazai együttes minden csapatrésztében felülmúlta a bajnokcsapatot, amely állandó összeállítás változtatásai miatt nem bír magára találni. Góllövők: Szőka, Oprean és Telegdy (11-esből).

Juventus—Tricolor 2:0 (1:0.)

Bucuresti, bírő Vuia. Gyenge színvonalú mérkőzés, megérdemelt Juventus győzelem. Góllövő: Praszler (2).

Rapid FC—UDR 1:0 (1:0.)

Resica, bírő dr. Russu. Mezőnyben egyenlő ellenfél volt a helyi csapat. A Rapid FC határozott csatársorának köszönheti a győzelmet. Az egyetlen gólt Barátky szerezte.

Venus—Sp. Studentesc 1:0 (0:0.)

Bucuresti, bírő Kroner. Az első féldőben a diákcsoport, szünet után a Venus támadott többet. Humis gólja döntötte el a mérkőzés sorsát.

A bajnokság állása így fest:

1. Venus	10	7	3	—	24:	7	17
2. Ripensia	10	5	3	2	27:	19	13
3. Carpati	10	5	3	2	18:	13	13
4. Victoria	10	5	—	5	21:	15	10
5. Juventus	10	5	—	5	21:	16	10
6. AMTE	10	4	2	4	22:	25	10
7. Sp. Studentesc	10	4	2	4	14:	18	10
8. Rapid	10	3	3	4	14:	10	9
9. Kinizsi	10	3	3	4	24:	22	9
10. Gloria	10	2	3	5	11:	25	7
11. Tricolor	10	3	—	7	7:	22	6
12. UDR	10	1	4	5	8:	16	6

Elvesztette veretlenségét a Maros

A B) liga csoportjaiban csonka forduló bonyolítottak le. Nagy meglepetés is akadt: az eddig veretlen Maros vereséget szenvedett az Universitától.

Részletes eredmények a következők:

Nyugati csoport:

Nagyszében: TMAC—Soimii 3:0 (2:0.)							
Nagyvárad: NAC—CFR (Piski) 4:1 (1:0.)							
1. TMAC	8	7	—	1	30:	9	14
2. Jiul	9	7	—	2	22:	11	14
3. Rov. Grivita	8	6	—	2	18:	8	12
4. NAC	8	5	—	3	30:	12	10
5. Vulturii	9	5	—	4	21:	23	10
6. CFR Piski	8	4	—	4	11:	11	8
7. Craiu Jovan	9	4	—	5	17:	20	8
8. Minerul	9	3	—	6	17:	16	6
9. Soimii	9	1	1	7	9:	34	3
10. Unirea MV.	9	—	1	8	5:	35	1

Észak-nyugati csoport:

Kolozsvár: Universitatea—Mures 3:0 (1:0.)							
Nagybánya: Tricolor—Törekvés 3:0 (1:0.)							
Szatmár: Olimpia—HTV 3:2 (2:0.)							
1. Maros	9	8	—	1	32:	8	16
2. Sodronyipar	9	5	2	2	16:	11	12
3. Universitatea	8	4	2	2	10:	6	10
4. HTV	8	5	—	3	11:	16	10
5. Crisana	9	3	4	2	9:	7	10
6. Olimpia	9	3	1	5	7:	12	7
7. Tricolor	9	2	3	4	12:	12	7
8. Törekvés	9	3	—	6	11:	20	6
9. Monopol	9	1	3	5	12:	19	5
10. Victoria	9	1	3	5	6:	19	5

Belföldi sajtóeredmények

Kerületi bajnokságért:

Temesvár: Electrica—ZsSE 6:0 (3:0.) — Politechnika—Csendőrok 1:1 (0:0.) — Fratelia—Progersul 6:2 (3:1.) — Banatul—Vulturii 2:0 (1:0.)
Arad: ATE—Tricolor 2:1 (1:1.) — AAC—Gavana 3:2 (2:0.) — Olimpia—Hakoah 6:1 (2:0.) — Mica—Transylvania 3:1 (2:0.) — Titanus—Astra 1:0 (1:0.) — Crisana—Egyetértés 2:0 (1:0.)
Kolozsvár: Gazdasági Akadémia—Corvin 1:1.

Főlényesen győzött a Hungaria az Ujpest fölött

Budapestről jelentik: A magyar NB. eseménye a Hungára 6 gólos győzelme az Ujpest felett. Az éhármas elrugtatott a középcsoporttól, amelyben a vidék két nagy értéke: a Szolnok és a Szeged ismét értékes pontokat szerzett. Eredmények:

Hungaria—Ujpest 6:1 (3:1). Góllövők: Titkos (3) és Kardos (3), illetve Zsengellér.

Szeged—Kispest 2:0 (0:0.)

Ferencváros—Bocskai 5:1 (2:0.)

Elektromos—SSE 4:0 (1:0.)

Taxisok—Phöbus 3:3 (2:1.)

Zugló—Nemzeti 1:1 (0:0.) Félbemaradt.

Szolnok—Budafok 2:1 (1:1.)

A bajnokság állása a következők:

1. Ferencváros	11	10	—	1	44:	17	20	(2)
2. Hungaria	12	9	2	1	31:	16	20	(4)
3. Ujpest	12	9	1	2	47:	15	19	(5)
4. Kispest	11	6	2	3	25:	19	14	(8)
5. Szolnok	11	6	1	4	21:	21	13	(9)
6. Nemzeti*	10	4	4	2	26:	16	12	(8)
7. Phöbus	12	4	4	4	21:	22	12	(12)
8. Szeged	12	3	5	4	19:	18	11	(13)
9. Budafok	12	4	3	5	14:	19	11	(13)
10. Taxisok	12	4	2	6	37:	32	10	(14)
11. Elektromos	12	3	2	7	19:	28	8	(16)
12. Bocskai	12	2	2	8	19:	31	6	(18)
13. Zugló*	11	1	2	8	14:	38	4	(18)
14. SSE	12	1	—	11	15:	60	2	(22)

* A Zugló—Nemzeti 1:1 állásnál félbeszakadt mérkőzés eredményét nem számítottuk be.

Mozgósínházak műsora

APOLLÓ: UJ BALVÁNYOK, Clark Gable és Myna Loy filmszlágere.

DORIAN: Általános kérésre Eddie Cantor legnagyobb filmsikere: Bagdadi kalifa.

LEGUJABB

Előkészületek az angol államférfiak párizsi látogatására

Honvédelmi kérdések az előtérben. — A francia anyaország és a gyarmatok közötti összeköttetés biztosítása

Londonból jelentik: Az angol sajtó biztossra veszi, hogy Chamberlain és Halifax megbeszéléseinek előtérben honvédelmi kérdések fognak állni. A Daily Herald szerint első sorban a francia légi haderő jelenlegi gyengeségéről fognak a legnyitottabb beszéssel beszélni. A másik nagyfontosságú kérdés a tengeri összeköttető út ügye lesz. Franciaországnak létérdeke, hogy biztosítsa állandó összeköttetését Észak-Afrikával, mert az ottani francia gyarmatok úgy nyersanyag, mint emberanyag te-

kintetében legfontosabb kiegészítő területei Franciaországnak. A Daily Mail szerint szó lesz a nagyobb, állandó angol szárazföldi hadsereg fenntartásáról. A francia vezérkar nagyobb angol szárazföldi hadsereg támogatását akarja biztosítani a mag számára, tekintettel a megváltozott erónai viszonyokra, de a jelek arra mutatnak, hogy Anglia nem hajlandó ez irányban kötelezettséget vállalni, miután minden erejét tengeri és légi hadereje fejlesztésére fordítja.

A francia nemzeti sajtó a volt Blum-kormány felelősségre vonását követeli a légi haderő elhanyagolása miatt

V. V. Párizs. A francia baloldal igen heves támadásokat intéz a francia kormány ellen az állítólagos müncheni kapituláció miatt. Évvel szemben a francia jobboldali újságok emlékeztetik a francia népet arra, hogy ugyanazok a szocialisták és kommunisták, akik három éven keresztül gyengítették a francia nemzetvédelmet, akik lezúllították a francia légihaderőt, most háborúra úsztanak, a francia kormányt támadják, holott az állítólagos francia kapitulációnak ők ma is voltak okozói. A nemzeti lapok követelik Blumnak, Auriolnak (a Blum-kormány pénzügyminiszterének) és Pierre Cotnak (a Blum-kormány légügyi miniszterének) a legfelsőbb állami törvényszék elé állítását, mert 8 milliárd frankot elherdáltak náci politikai célokra, amely összesen a francia légi haderők kiépítésére volt szánva. A nemzeti sajtó követeli a nem francia és az állam tekintélyét leromboló, idegenszarmazású politikák kizárását a francia politikai életből.

OLASZ KÖVETELÉSEK FRANCIAORSZÁGGAL SZEMBEN.

Párizsból jelentik: A francia sajtó nem tartja kedvező jelnek François Poncet római fogadtatását és a Journal csodálkozik afelett, hogy a francia diplomatát megbízó levelének átnyújtása alkalmával Olaszországban olyan hívősen fogadták. Olaszországban a lap szerint súlyos követelések vannak Franciaországgal szemben. E követelések: Spanyolország, Tunisz, Szuez és Dzsibuti. Mussolini sokkal jobban bízik ma Franco győzelmében, mint eddig és ki akarja eszközölni számára a hadviselő jogok elismerését. Tuniszban új elrendezést követel Olaszország az olasz lakosság számára. A szuezi csatorna igazgatóságban Olaszország annyi helyet követel, amely megfelel az áthaladó olasz hajók forgalmi arányának. Ebben a mértékben követeli Olaszország a részvények megosztását is. Olaszország végül követeli, hogy Dzsibutiban szabad kikötőt kapjon, mert ellenkező esetben kénytelen Abesszíniában új vasútvonalat létesíteni, valamely keletafrikai olasz gyarmat partvidéke felé. Egy ilyen terv megvalósítása megbénítaná a dzsibuti kikötő forgalmát.

A JUGOSZLÁV KORMÁNYZÓ HERCEG TÁRGYALÁSAI LONDONBAN AZ IDŐSZERŰ KÖZÉPEURÓPAI KÉRDÉSEKRŐL.

Londonból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg, mint Jugoszlávia kereskedelmi követe fog Londonban szerepelni, de a politikai kérdésekről is tanácskozik majd Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax külügymi-

niszterrel, valamint más miniszterekkel. A Daily Mail szerint az időszzerű közép európai események igen sok kereskedelmi és politikai kérdést vetettek fel, amelyek közletről érintik Angliát és Jugoszláviát.

Parlamenti választások Szlovákiában

Uj görögkeleti püspök beiktatása Munkácsen. — Angol közbelépés Prágában a ruszinszkói kérdés megoldásáért

Pozsonyból jelentik: Miután a prágai parlament törvénybe iktatta Szlovákia autonómiáját, rövidesen kiírják a szlovákiai parlamenti választásokat. A választásokat nem az eddigi névjegyzék alapján ejtik meg. Erre nézve a Szlovák című lap azt írja, hogy csak allampolgár gyakorolhat választójogot. A szlovák népek, amely egy politikai pártba tömörült, védőfalat kell emelnie a zsidók ellen. Szlovákia politikai igazgatására csak a szlovák népek lehet befolyása. Rajta kívül csak azoknak az írja származású népeknek, amelyek szlovákiai illetőségűek.

Munkácsról jelentik: Vasárnap délelőtt szerény, de bensőséges ünnepség keretében iktatták be hivatalába Raics Vladimirt, az új munkácsi görögkeleti püspököt, aki Seratin belgrádi pravoszláv püspök képviselőjeben érkezett néhány nappal ezelőtt Munkácsra. Damaskin, a régi püspök már félévvel ezelőtt el távozott Munkácsról, a cseh uralom azonban nem engedte eddig Raicsot székhelyére, mert a gerinces kárpátoros álláspont képviselője. A magyar hatóságok a legnagyobb előzékenységgel fogadták az új görögkeleti püspököt. A cseh-ukrán fennhatóság alatt maradt híveit azonban a hatóságok nem engedték el a püspökszentelésre s mintegy négyezer híve nem tudott résztvenni a munkácsi ünnepségen.

Londonból jelentik: Angol politikai körökben úgy látják, hogy Anglia és Olaszország amelyeknek a ruszin kérdésben vallott fel fogása ismeretes, most már teljes erővel sikra száll a ruszin nép önrendelkezési jogának érvényesítése érdekében, mert mindkét nagyhatalom-

NÉMET LÉGÜGYI TABORNOK LONDONBAN.

Londonból jelentik: Bodenschatz légügyi tábornok, Göring bizalmasa, vasárnap este megérkezett Londonba. A sajtó szerint a tábornok Londonba érkezése Chamberlain és Halifax párizsi útjával áll kapcsolatban. A német nagykövetség a legteljesebb titoktartással kezeli a tábornok utazásának célját és időtartamát.

Francia indítvány az angol, francia, olasz és német frontarcos szövetség együttes ünneptartására

V. V. Párizs. A párizsi Journal-ban, a közsegítanács volt elnöke felhívást bocsátott ki, amely egyúttal a franciák válasza Göring tábornok hasonló felhívására. Biscarre, a francia elnök azt írja, hogy 1938 november 11-én husz éve annak, hogy a világháborút a harctereken befejezték. Illő lenne, hogy ezentul ezt az ünnepet az angol, francia, olasz és német frontarcosszövetségekkel egyetemben ünnepeljék, ennek a dátumnak minden évben a béke ünnepe kell jelentenie. Biscarre azt ajánlja, hogy ezt az ünnepet ezentul minden évben felváltva ennek a négy nemzetnek fővárosaiban ünnepeljék. A franciáknak ez a felhívása nemcsak Franciaországban, hanem a Harmadik Birodalomban igen nagy visszhangra talált. Különben is a francia kormány elrendelte, hogy ez év november 11-én a francia nemzeti ünnep keretén belül a Franciaországban nyugvó német hősök sírjait is díszítsék és a nagy hadi temetőkben nemcsak a francia és angol, hanem a német elesett katonákat is dicsőítsék.

nek érdeke, hogy a közép európai problémák minél előbb nyugvópontra jussanak. Ugy hiszik, hogy Newton prágai angol követ ebben az irányban tett lépést a prágai kormánytól. Az angol közvéleményre mély benyomást gyakorolt az a jelentés, hogy Ungváron és Munkácsen menekülttáborot állítottak fel a kárpátoroszföldről lakosság számára.

Árciképek

Lakás szavanként 3 lei	Zongora eladó. Nagyvárad, Str. Bratianu 27. szám.
2 szobás 2 szobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Barieri 5. szám. Pórány-telep.	Eladó egy nutria bunda, magasabb termetre. Nagyvárad, Cuza Voda-utca 62. szám. Kapu alatt balra.
Entrezott iteai szoba kiadó. — Nagyvárad, Nic. Jicaica 11-A.	Szűz Mária-kép aranyozott rámában. 125x100 cm. méretben eladó. Nagyvárad, Str. Dolavrancea No. 24.
Adás-vétel szavanként 3 lei	Allást kezes szavanként 1 lei
2 darab caskalyha esdo. Nagyvárad, Str. Pasteur 37.	Házvezetőnőnek ajánlkozik perfekt főzőnő, vidékre is. Burikné, Nagyvárad, Str. meon Barnutiu 30.
Eladó 2 szobás, hallos lakás, konyhával, előskamrával, pincelakással, mellékkeliségekkel és kerttel. Nagyvárad, Str. Zigre 47.	Intelligens nő elmenne gyermek mellé, magános nő vagy könnyebb beteghez, esetleg délutánra is. Cimet a kiadóba ker